

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St. Philadelphia, Pa. 19141

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Березень ч. 3. March 1973

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXX. БЕРЕЗЕНЬ Ч. 3

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня
Редакторка — Уляна Любович

Редакційна Колегія:
Марія Барагура, Марта Бачинська,
Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександр Різник, Марта Тарнавська.
„Нашим малятам“, редагує Г. Черинь

Адреса Редакції:
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Адреса Адміністрації:
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19131
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗСА і Канаді \$7.00
Піврічна передплата \$4.00
Річна передплата в Англії ... 2 ф. ст.
Річна передплата в Австралії .. 4 а. д.
Річна передплата у Франції ... 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 200 б. фр.
Поодинокое число 80 центів

Календарець СУА

- 4 березня — Окр. З'їзд — Окр. Рада
СУА у Філадельфії
11 березня — Окр. З'їзд — Окружна
Рада СУА в Ньюарку
25 березня — Окр. З'їзд — Окружна
Рада СУА Нової Англії
25 березня — Бенкет Курсів Українознавства Шикагівського університету — Окружна Рада СУА і Відділи Округи
1 квітня — Розвагова імпреза „Наше Життя“ — 43 Відділ СУА у Філадельфії. Дохід на запасний фонд Н. Ж.
1 квітня — Літ. Вечір Конкурсу СФУЖО — 29 Відділ СУА і Гурток Книголюбів у Ньюарку
1 квітня — Вистава лялькового театру — 101 Відд. СУА в Шикаго
4 квітня — Дитяча вишивана забавка — 29 Відділ СУА в Шикаго
7—8 квітня — Базар 77 Відділу СУА в Шикаго

OUR LIFE

VOL. XXX MARCH No. 3

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 017304

Editor: Ulana Liubovych
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States
of America \$7.00 per year, half year
\$4.00. Subscription in Canada \$7.00
per year, half year \$4.00. Subscription
in England 2 pound sterling
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscription
in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 80 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o No. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-e, France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rumfordstr. 21

З М І С Т :

	Стор.
Є. Маланюк: На тризні	1
Березневе	1
Є. Свєрстюк: На свято жінки	2
Шевченкіяна:	4
А. Лупиніс: ❄	4
Є. Маланюк: Гамалія	4
О. Стефанович: Шевченко	4
Ліна Костенко: ❄	5
А. Малишко: Про Перебендю	5
П. Карманський: Пам'ятник Шевченка в Києві	5
І. Драч: Смерть Шевченка	5
О. Бризгун-Соколик: Страсті в Оберамергав	6
Н. Яхненко: Ікони	8
М. Бачинська: Нова зірка хорошого мистецтва	9
З листів до редакції	10
Нові видання	10
Запасний Фонд Нашого Життя	11
Для нашого журналу	11
Наші Світлички: О. Климишин: Природа і її значення у розвитку дитини	12
„Веселка“ — журнал для дітей	12
Кутик учительки	12
Оцінка співаника „Рідна Пісня“	12
Вісті з Централі	13
Підсумки нарад голів Окр. Рад	14
Хроніка Округ: Округа Шикаго	15
Посмертні згадки: Бл. п. Г. В'юн	22
СФУЖО: Конференція СФУЖО в Європі	23
Роковини голоду	23
До XIV літ. конкурсу; Членки-прихильниці; Виставка образотворчих мисткинь; Це було вже запізно...	24
Наше харчування: Паска на святочному столі	25
Українська вишивка: Кошик із свяченим	26
Our Life:	
The women in Shevchenko's Life	27
Headquarters News	28
Report of Branches 60, 37	28
Philadelphia Inquirer features	
Epiphany Eve feast	28
What to read	29
An American soyuzanka speaks	29
Нашим малятам: Згадаймо Тараса Шевченка	30
К. Перелісна: Довгоніс	30
Алла Косовська: Дарка, киця і горобчик	31
Д. Гриневич-Витанович: Катря Гриневичева очима дочки	32

На обгортці:

Марія
On the front page:

Графіка С. Карафи-Корбут
S. Karafa-Korbut: Maria, graphic

Євген Маланюк

На тризні

І той — з-під брів — налятий гнівом зір,
і та — з-під уса — усмішка-докір,

і криця та, що в кремезній статурі
завжди бренила жадобою бурі;

і ті уста, що з них, як гурган,
гримів і пік пророчий твій пеан;

і думи ті, що гострим лезом їді
прокреслились гравюрою на міді;

і ярий дух, що повнив тіло вщерть, —
все це в віках, пропалюючи смерть,

живе горить, сумління нам тривожить,
вирізьблюючи тварі — образ Божий.

І як могла ув'язнити труна,
коли крізь ню палахкотить весна.

Як гимн вогню, як рокіт многострунний
могло згасить дубове віко трунне?!

Бо канівська земля, що налягла,
лежить не тяжче орлього крила,

і віко трунне скинеш ти, і камінь
затиснутими гнівно п'ястуками.

В річницю Шевченкову 1929.

Із збірки „Земна Мадонна“
Львів, 1934

Березневе

У місяці березні зустрічаємо календарну весну,
хоч буває, що березнева погода переплітає ще в
дощем сніг.

Для нас це місяць святкування народин і смерті
Шевченка, отже концертів, академій, доповідей.
Дарма що від його смерті минуло стільки літ, то його
життя, письменницька і образотворча спадщина
все ще є предметом наукових дослідів та праць. Та
не тільки науковці знаходять все нові поля зацікав-
лення у його житті та творчості. Вони інспірують,
стають надхненням письменників, поетів, малярів.
Тому то в нашому березневому числі хочемо позна-
йомити читачів з деякими поетичними творами різ-
них поетів, надхнених Шевченком. Рівночасно мі-
стимо репродукцію графік-ілюстрацій до його тво-
рів — С. Карафи-Корбут.

Щораз більше присвячують тепер уваги маляр-
ським талантам Шевченка, тож знайдете тут декіль-
ка репродукцій його картин. Ту творчість, яка стояла
наче б то осторонь, починають тепер високо оціню-
вати.

**
*

На березень припадають у Радянському Союзі
і сателітних державах святкування „Дня жінки“.
Євген Сверстюк, автор книжки „Собор у ришто-
ванні“ літературознавець і педагог, публіцист, —
написав статтю, яка появилася була в Україні у сам-
видаві, а тепер помістило її видавництво „Смоло-
скип“ у черговому збірнику документів самвидаву
„Широке море України“. Стаття має назву „На свято
жінки“ і кидає яскравий сніп світла на українську
жінку від прадавніх часів дотепер. Глибини змісту
тієї чудово написаної статті не можна переповісти
і тому містимо її в цілості. Це і є відповідь на свят-
кування 8-го березня — Дня жінки.

Щоби вам не судилась найтяжча
[судьба,
Найстрашніша клятва — полюбити
[раба.

Іван Франко

Ніколи не була вона ні царівною, ні принцесою, жінка моєї землі.

Далеким раннім сном з напівлегенди пройшли образи нашої першої християнки княгині Ольги і не першої жалібної чайки-зигзиці Ярославни.

Тьмавим переказом здиміли владні постаті полонянки-султанши Насті Лісовської, жінок, що тримали перначі руками козацьких полковників і роботащої селянки Розумихи, що задавала тон придворним качкам в палацах своєї невістки цариці Єлисавети.

Була вона принцесою і випромінювала німб слави лише в царстві духа, коли творила свою пісню:

Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймаю
І несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співати.

Заранняя лиха історична доля поклала на неї важкий камінь і вимагала мужности на право жити. Під цією ношею вона разом з чоловіком створила, зберегла як душу, передала дітям мову, пісню і пам'ять про чесний рід.

Рівність її з чоловіком з правіку була однією з великих українських національних традицій. В часи найважчого занепаду життя, в безпросвітних буднях вона навіть брала верх над чоловіком і свідомо несла головну моральну відповідальність за честь свого роду а отже й за гідність свого народу.

Вільна від домостроївських пут, змушена сама виховувати, а то й утримувати дітей, українська жінка була хранителем духовної стійкості і здоров'я, мови, пісні, традицій та звичаїв — більшою мірою, ніж чоловік, що носив на собі рани та болі поразки, чумакував, бурлакував та блукав по світу, наспівуючи:

Ой, високо сонечко зіходить,
А низенько заходить...

Біті шляхи йому заростали тернами, а доля стелила йому стежку на чужину...

Куди ти йдеш, не спитавшись?
На кого покинув
Батька, неньку старенькую,
Молоду дівчину?

Більш незалежна суспільно, вона була величнішою і духовно цільнішою. Від „Наталки Полтавки“ і „Запорожця за Дунаєм“ — до „Фата моргана“ і „Дорогою ціною“ Коцюбинського — скрізь світиться захват героїчною постаттю української жінки в негероїчні часи нашої історії, що готувала чоловікам долю перевертнів та „пропащої сили“. Ця істина стала своєрідною концепцією багатьох творів нашої художньої літератури.

Суха і чорна від праці, бита, але не зламана долею у Панаса Мирного вона виказує людям свого єдиного сина, коли той спивається до озвіріння й переступає закони моралі.

Вона висміює покруців, що пнуться в пани, і зневажає малодушних, що „у лакомстві нещасному“ гублять своє обличчя. Зціпивши зуби, вона відвертається від хліба, якого не заробила: „Ми бідні, але чесні“. Вона не бере жодної участі у самосуді рабів, спідлених від страху, — тільки голосить!

Давні греки і римляни символізували в образі жінки безоглядну силу левиці, що „всім своїм еством прагне до перемоги...“

Образ її, юної, вродливої й одважної, революційна Франція поставила на барикадах, освятила як свій національний прапор і дала йому ім'я — воля.

Її велична постать перейшла на континент молоді Америки, яка над темними віками рабства й розбою високо піднесла статую свободи — в благій надії, що вона навчить людство дихати на повні груди...

І в той самий час наш найбільший поетичний геній виспівав сльозами її долю покритки, матері, зганьбленої, і на барикадах нашого народного горя створив з неї образ України.

Ніде в світовій літературі немає такого трагічного образу, що під іменами Катерини, Оксани, Софи, Марини, Наймички, Сліпої, Відьми, Лілеї — підноситься, нарешті, до символу святої Богоматері Марії, що знесла найбільші страждання і — вже в чисто „українському стилі“ — під тином,

Сумуючи, у бур'яні
Умерла з голоду.

Судились їй незвичайні посмертні перетворення, коли її професійні лицеміри одягли в царську порфіру, а по суті ж —

Наплювали
На тебе, чистую, кати:
Розтляли, кроткую! А ти...
Мов золото в тому горнілі,
В людській душі возродилась...

Жила й возродилась вона у власних сльозах, у своїй пісні — тій, у яку заслухався Франко:

Слухаю, сестри, тих ваших пісень
[сумовитих,
Слухаю й скорбно міркую:
Скільки сердець тих розбитих,
[могил тих розритих,
Жалощів скільки неситих, сліз
[вийшло пролитих
На одну пісню таку?

Забудеться багато імен працівників пера, але ніколи історія нашої культури не забуде неписьменної подільської жінки Явдохи Сивак, що вік свій „прожила в біді, як камінь у воді“, але зберегла у пам'яті і проспівала для запису 1008 народних пісень, розповіла сотні казок, приказок та прислів'їв. І веліла підписати ця семидесятирічна бабуса прізвищем Зуїха, бо під власним прізвищем могла записувати лише улюблені пісні...

Сотні імен таких жінок загубились у пам'яті і злились з іменами

народу. Вони виспівали душу і вплились у життя луною мелодії.

Зовсім не випадково цей народ дав найбільшу поетесу світу — Лесю Українку. Так і мало бути, що „на гору круту крем'яну“ зійшли у нас три жінки — Леся Українка, Марія Заньковецька і Ольга Кобилянська — і стали біля вершинних явищ нашої культури символами шляхетності.

По революції на допомогу жінці прийшов технічний поступ. Стали змішуватись старі устрої. Закинувши вишивання, Олеся Кулик потай від „старосвітської“ матері кинулась тікати на курси трактористів. За браком живої ідеї, дівчина ні з того, ні сього підняла ідею емансипації... проти своєї матері! Ех, мабуть не треба було славити Олесю Кулик як трактористку: з неї могла б вийти ніжна мати і добра дружина тракториста. Все ж таки, соціалізм проголосив рівність не для того, щоб дівчата грубіли за чоловічою працею, а хлопці спрямовували та солодко оспівували їх трудовий подвиг...

„Жінка в колгоспі-велика сила“. Цей нецеремонний афоризм великого циніка сформулював фактичний стан рівності жінки у ті роки. Рівність обернулася потворною гримасою проти неї, слабкої, виснаженої і обтяженої сім'єю.

Війна все списує. Вона закріпила жінку на найважчих роботах, зробила її вдовою і одинокою матір'ю —

Росли роки.
Росло твоє чекання.
Печаль смоктала радості твої.
І над твоїм
Розстріляним коханням
Скажено глузували солов'ї.
(Василь Симоненко)

Нині найстрашніше слово про жінку — це слово статистики... Чоловікам все ж таки було не так: вмирати легше.

Зараз соціальна проблема розриву між містом і селом — на плечах жінки. Виявилось, що вона не тільки в колгоспі велика сила. Копає рови. Асфальтує дороги. Вивозить за місто сніг. Носить цеглу. Будує місто, в якому не житиме. За вказівками, під керівництвом та наглядом чоловіків... На очах у прохожих чоловіків, що

ніяково одвертаються плечима... Стають і дивляться до всього звичними, байдужими очима євнухів...

Вона приходить до нас у місто у важкій роботі як тяжкий докір сумління і найтяжче прокляття за чийсь вину... Якщо ми не будемо соромитись за себе в такій ситуації, то чи взагалі ми зможемо коли-небудь соромитись?!

Хтось згадує старі слова — „лицарство“, „честь“, „шляхетність“ — хіба можуть ці слова коли-небудь стосуватись чоловіка, який, насвистуючи, звик проходити повз жінок у важких роботах?

Хтось нагадує, що її покликання — материнство, народжування і виховання дітей. Але ж для того, щоб мати дітей, треба бути закоханою, щасливою і чарівною... А для того, щоб виховувати дітей, треба мати що передати їм у спадщину, рідну мову, звичаї, традиції, що віками розвивались як вираз національного ества і обличчя народу?

На селі вона зараз чи не єдина моральна сила, що материнським інстинктом тримається якогось ладу в світі, де „чоловіча плоть“ так здеморалізована пияцтвом і так заангажована найсучаснішою ідеєю „легкого хліба“...

Над її головою проходили і вкопувались зморшками на чолі (такими зморшками, що коли б вони хоч не передавались дітям, як батьківський „код“ жури і беспорядності!) війни, революції, братовбивства, колективізація, голод, людоїдство, пожежі, окупації — і могили, могили, могили — без хрестів!

Над її хатою зі свистом і ревом проноситься технічний поступ.

Але — Боже мій! Чому він десь несе людям полегкість і достаток, а від неї везе хліб і дітей? Чому він говорить до неї чужою мовою — і зовсім не дивиться їй у вічі! Чому хліб перестав бути святим і наче втратив смак? Чому люди — малі й старі, не цілуються хоч раз на рік — на Великдень?

Трактором проторохтів повз її хату технічний поступ. Але вже люди не збираються вечорами погомоніти, порадитись і поспівати пісень. Заспівати її старої і вічно нової:

Візьми, мати, піску жменю,
Посій його на каменю,
І коли той пісок зійде,
Тоді син твій з війська приїде...

Вони напиваються ще зранку — раніше, ніж встигнуть заглянути один одному в вічі. Опиваються сини і внуки, п'ють і опускаються десь на заробітках дочкі — і стають якимись чужими.

Виснажена болем утрат і працею, засушена самотністю, нині вона не йде за голосом любови до життя і мудрістю продовження роду... Вона замислилась над своїм природним покликанням — і загадує нечувані питання: а чи варто народжувати для сучасного світу дітей... Одна-дві дитини на сім'ю — це формула вимирання народу...

Ще не отямившись від минулого, вона вже сьогоднішнім днем — у світі, над яким згущуються хмари перенаселення, а навколо спалахують зловісні блискавки і доноситься знайомий гуркіт грому...

Що зараз скажеш словами про рівність і право жінки? Вона має всі громадянські права. Але ще більше обов'язків... І все ще снить вона ідеалом лицарського кохання, мужнього захисту, домашнього достатку і затишку. Новому мінливому світові розхитаних норм вона нав'язує незмінну умову: старе питання про порядність і стару серенаду про вірність.

Я слова розгубив по дорогах чужих,
Що скажу тобі, рідна дорого?
(М. Рильський)

Наші поети не оспівують її вроди, а важко сповідаються перед нею.

На кілька років стала нашим сентиментальним гимном „Пісня про рушничок“. І не випадково: невиразні слова і жаліслива мелодія цієї пісні служила нам виразом комплексу вини перед десь далекою, десь забутою матір'ю... Невідомо для чого вона „води́ла мене у поля край села“; зате добре відомо, як вона беспорядно заламувала руки і, скорившись долі, проводжала в Богзна яку „далеку дорогу“. І всім нам, незалежно від рангів і чинів, хотілось в інтимному затишку спогадів виплакати свою підсвідому вину і тугу за цією єдиною вірною материнською

Шевченкіяна

АНАТОЛІЙ ЛУТИНІС

Тарасе, батьку, підніми чоло,
Поглянь на свою неньку Україну.
Немало зим і весен відгуло,
І пил покрив прабатьківську руїну.

Кривавий пил,
Ні, ні, не спали ми,
Звивалися потоптані знамена,
Хиталися підвалини тюрми,
„Не вмерла ще!“ —
співали ми натхненно.

Співали рано.
Обривав той спів
Багнет. Із нами викутої криці...
Летіли кулі в марноблудство слів,
І жерла нам дивилися в зіниці.

З „Українського Вісника“, вип. 6

любов'ю, що ніколи не питала, за що нас любити...

Так, у світі усталеної байдужості і ненависти, у світі вкоріненого недовір'я і підозр вона залишалась єдиною, як Сонце. Неважко було її оцінити...

Але як важко було перебудувати життя так, щоб в найбільшій свої хвилини ходити за порадою саме до неї і, не криючись, шанувати її — не словами, а синівською любов'ю і вірністю. Щоб з поточної ієрархії цінностей піднести її з самого долу і поставити над усіма дорадчими — так як поставила вона своїх дітей над усіма вартостями.

„Білими губами упівголос буду вам казати за себе. Я ішов від мами у біленькій сорочці, сам білий. З білої сорочки сміялись. Кривдили мене і ранили. І я ходив тихенько, як білий кіт“. (В. Стефанік).

Якими все ж таки ми повертаємось до неї, що пустила нас у білій сорочці, і стаємо перед її обличчям і перед власним дитинством?

(Стаття написана 1969 року. Подана повністю). — Передрук із книжки „Широке море України“, документи самвидаву з України. — Видавництво „Смолоскип“ ім. В. Симоненка, Париж-Балтимор, 1972.

ЧИ СПИШ, ЧИ ЧУШ, БРАТЕ ЛУЖЕ?
ХОРТИЦЕ! СЕСТРО?

Графіка С. Карафи-Корбут

ЄВГЕН МАЛАНЮК

Гамалія

Із циклу „Свічадо моря“

Пливши в Стокгольм, я ском-
понував Гамалія, невеличку по-
сму...

Т. Шевченко (з листа 18. XII.
1842)

Осіній Балтик злобно б'ється в борт
І пароплав — мов запорозька чайка —
стрибає в хвилях. Даль закрила порт,
багріє захід, як зловісна байка:

Козак кона' скривавлений... Китайка
вінчає чоло... Хмарний похід орд...
Та ось міцніє шторм. В один акорд
злилися чорний шквал і біла чайка.

Вона кигиче, як тоді, як там.
І от, під згубний гул грізного моря,
Варязький відгук скованим братам —
встають чубаті хвилі Чорномор'я,
ревуть у тьмі...

Та іншим серце мліє:
музика бурі родить Гамалію.

Із збірки „Перстень Полікарпа“
Львів, 1939

Олекса Стефанович

ШЕВЧЕНКО

Заклекотало десь у горлі
Клубком із крові і зо сліз —
І крила, що були униз
Розкинулися, яко орлі.

„Нізащо пропадеш ледащо!“
І, повні лютої хули
Слова камінням загули,
Камінням, пущеним із пращі...

„Воскресни, мамо неповинна!“ —
Її душа мольбою підплива...
Як перед образом — слова,
Слова упали на коліна...

І знів прокльони і погрози.
Щоби благати потім знов:
Скричить обурена кров
І обертається у сльози...

Заклекотіло, зрокотало —
І стала тиша — і горить:
Так вибухає, так мовчить
Вогненнояве Кракатао.

Із збірки „Стефанос“, Прага 1938

Портрет княгини Варвари Репніної
Princess Varvara Repnin, friend of
T. Shevchenko

Ліна Костенко

* * *

Кобзар співає в пустелі Кос Аралу,
у казематах батюшки-царя.
Кайдани, шалсіюючи, бряжчали,
щоб заглушити пісню Кобзаря.

А пісня наростала у засланні.
А пісня грати розбивала вщент...
Прагдівій пісні передзвін кайданів —
то тільки звичний акомпанемент.

Із книжки „Мандрівки серця“, 1961

Т. Шевченко: Ганна Закревська, олія
T. Shevchenko: Hanna Zakrevska, oil

Андрій Малишко

ПРО ПЕРЕБЕНДЮ

Перебендя на весіллі грає,
Перебендю — хто його не знає?

Він підніме голову сіду,
заспіває про вдовину біду:
— Одна низа давня, непоорана,
кличе в гості із під неба ворона,

щоб сідав низенько за дслиною,
почорнів печаллю удовиною...

Смутку, смутку, не вертай назад
квітне вечір, як зелений сад!

Перебендя на весіллі грає?
Перебендю — хто його не знає?

Посідаймо біля нього ми,
де на струни падають громи,
ластівки на вилеті гарячому.
Весело старому і незрячому!

Бийте струни, горе-не-біда,
йди в танець, Яремо Галайда,
йди в танець, Оксано із Вільшани,
скільки в тебе, старче, тої шани?

Сядь на стіл і думу поведи,
пролилися зорі, як меди.

Він живе сто літ серед полів,
славить небо й хлопців-соколів.

Із збірки „Зореві дні“,
Львів, 1940.

Петро Карманський

ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКА В КИЄВІ

Важкою хлопською стопою
як гада затоптав царя.
І мовчазний, грізний собою,
Із п'єдесталу позира.

Обличчя — смутком оповите,
та гнів з очей кудись утік.
Бо серце, раз добром налите
не прохолоне вже повік.

В устах його, терпінням скутих
не родяться слова-громи,
та в кожній рисочці замкнуто
одне могутнє слово: ми!

Ми! Ми обпльовані віками,
Ми — всіми кривджені раби —
крокуем велетнів шляхами
назустріч нової доби.

Ми — праща, справлена в дракона,
що заїдає цілий світ.
У нас дримає міць Самсона,
що творить невмірущий міт.

Із збірки „До сонця“
Київ, 1941

Іван Драч

СМЕРТЬ ШЕВЧЕНКА

Симфонія

Сто років — зморшка на чолі Землі.
Всесвітні війни, революцій грози...
Дніпро до ніг стежиною проліг
І котить славу в світі верболови.

Поет став морем. Далеч степова,
І хмарочоси, й гори — ним залиті.
Бунтують хвилі-думи і слова,
І сонце генія стоїть над ним в зеніті.

Дно глибшає, і береги тікають,
Аж небо рве свою блакить високу.

Т. Шевченко: Ликера Палуомаківна
T. Shevchenko: Lykera Palusmak

І шторми п'яняться од краю і до краю,
Од Вінніпегу до Владивостоку.

З глибин сердець джерела пружно
[б'ють —
І шумувати морю, не вмирати,
Хай ллють у нього і любов, і лють,
Тривожну шану, жовч гірку розплати.

Художнику немає скутих норм.
Він — норма сам, він сам в своєму
[стилі...]

У цей столітній і стобальний шторм
Я кидаюсь в буремні гори-хвилі.

„Вітчизна“, вересень 1962

Т. Шевченко: Агата Ускова, олія
T. Shevchenko: Agata Uskov, oil

В неділю по обіді приїхали ми до Оберамергав. В містечку було порожньо. Зайшли ми до канцелярії „Страстей“, величезної залі з численними працівниками. Вона стоїть напроти невеличкого, чудово розмальованого ратуша. Дістали квитки з подвійним ночуванням і харчами та адресу наших господарів. Маленькими покрученими вулицями приїхали ми перед гарну хатку, де на порозі стояла бабуня Кельбл, наша господиня. Завела нас до кімнаток, розпаковуємося. Наша кімнатка чистенька — біла з двома ліжками, що їх майже не видно за величезними перинами. В дитячій кімнаті різьблені і мальовані ліжечка з датою 1910. Господиня нас знайомить зі своєю дочкою-різьбаркою, яка студювала різьбу в Мюнхенській Академії. Ведуть нас до призначеного готелю на вечерю. Містечко повне. За тих кілька годин немов чародійною палочкою махнув! Чути різні мови, найбільше англійську. По королівській вечері виходимо оглядати Оберамергав. Що друга хата — то або майстерня або крамниця дереворізів. Всякі речі: дешеві за дешеві гроші і речі містецькі. Кожен смак можна задовольнити. Кілька крамниць з одягом де переважають узористі „дирндлі“. Надворі холодно і воко. Ідемо до хати. Під перинами лежать гарячі цегли, завинені в рушник: це щоб нагріти ноги і ліжко... Чекаємо завтрішнього дня. Гасимо світло в дитячій кімнатці а в зелених ліжках з-під перин горять дві пари очей: Максима і Марка...

Альпейське повітря і тиша нас скоро успляють.

Пані Кельбл нас рано будить. Скоренько, щоб не спізнитися. Ще смачне снідання зі знаменитим чорним хлібом і одягаємось. Вдягаємо все що з собою маємо — день видався зимний. Іще дістаємо два коци від господині. Заля хоч під дахом, та відкрита, бо й сцена відкрита. Старенький „гер“ Кельбл із довгою сивою бородою іде з

нами автом, щоб показати, де запаркувати. Накрапає дощ. „Та як ви будете в дощі повертатися?“ — питаємо. „Я ж виступаю“, — його відповідь — „оце вже сьомий раз...“ Дивимось на нього з подивом. Йому значить понад сімдесят років...

Приїздимо перед велетенський театр. Сотні авт, тисячі людей з парасолями, в дощевиках, всі спішать, відчувається святочне напруження. Сідаємо. В руках текст „Страстей“.

Завіса відкривається. Кольосальна сцена порожня. Із двох боків виходить рядом 48 хористів і „Пролог“. У бежових довгих туніках, підперезаних шнурками. „Пролог“ має в руках жезл, завершений хрестом на кулі. Звучать слова басом: „Я не бажаю смерті грішника. Я прошу йому! Кров мого Сина проллється за гріхи його...“ Хор ділиться в середині і середні краї уступають до задку. Середина сцени під дахом вільна. Її мала куртина відслонюється і бачимо живий образ — тابلло: Адам і Єва прогнані — виходять із раю... Хор співає. Мала завіса закривається, хор сходиться знову в одну лінію. „Пролог“ вітає всіх, кого з'єднує любов Христа...

Так починається слава на весь світ пасійна драма „Страсті Ісуса Христа“ в Оберамергав у Баварії. Це 1970 рік і в тому малому селі вже 36 раз грають цю драму — що 10 років. У 1633 р. страшна пошесть чуми нищила населення Альп. І селяни Оберамергав дали обіцянку грати --- відтворювати „Страсті“ що 10 літ, як Пан Біг охоронить їх від дальшого нещастя. І сталося чудо. Віра перемогла! І вже чергового року 1634 вони перший раз дотримали обіцянку. Після 1674 р. перенесли виставу на 1680 рік і так до сьогодні, не зважаючи на важкі перешкоди, дотримують слова, даного прадідами. Віра не тільки перемогла, але віра виховала словну, характерну, глибокореелігійну людину. Три століття. Скільки поко-

дінь?.. Хоч викривлене модерне життя хоче вдертися поміж них і внести небажані зміни, вони поки що стійкі. Шанують слово своїх предків.

Спочатку то була тільки одна вистава. Але в 1760 р. виставу повторяли кілька разів, бо в хроніці згадується коло 10,000 глядачів. З роками щораз більше людей приходило на „Страсті“ і до вистави більше підготовлялися. В Оберамергаві заснувалася школа для артистів (а можуть ними бути виключно місцеві мешканці), де вони щорічно виступають у релігійних драмах, приготовляючись до „Страстей“. Фактичне підготування триває 2 роки. Як управа села Оберамергав винесе рішення, що чергові „Страсті“ відбудуться, всі сходяться в театрі. Згода всіх присутніх вважається відновленням обіцянки. Тоді вибирають спеціальний комітет, а той приділює різні функції підкомітетам. Кожен хто там народився, або прожив 20 літ, є збов'язаний у якійсь формі брати участь у виставі. Біля 600 артистів, а зі статистами біля 1400 осіб бере участь. Згідно зі старим звичаєм рік перед виставою всіх просять запустити, не стригти волосся. Спеціальний комітет оцінює і вибирає артистів. Сім місяців перед виставою артисти довідуються про свої ролі. Не тільки їхній зовнішній вигляд береться до уваги, але і пригожість характеру до ролі. Також бездоганна поведінка у приватнім житті. Дівчата можуть брати участь на сцені тільки до 30 року життя і неодружені. Нераз і вінчання відкладають у надії, що дістануть якусь важливу ролю...

У день вибору 125 головних роль і хору, та інших важливих функцій, усі сходяться в церкві на спільну молитву. Проби зачинаються в осени і відбуваються щоденно. Хати чистять, малюють, відновлюють, дороги направляють. Все має бути скінчене до травня. Перша генеральна проба є одночасно виставою для місцевого населення і сусідніх сіл. Слідє го-

ловна генеральна проба для запрошених гостей держави, церкви і преси. Кожна вистава триває цілий день з перервою на обід. Вистави йдуть аж до вересня. А з початком жовтня всі, що брали участь, ідуть пішки три милі на прощу до недалекого чудового монастиря Еттал, щоб подякувати Богові за скінчене діло. В 1970 р. було 100 вистав. Артисти не втомлювалися повторними виставами, яких було по 4-5 на тиждень.

Хто ж артисти в приватному житті?

Ісус Христос був Гельмут Фішер, 38-літній адвокат, який цю роль вивчив ще в 1960 р. на всякий випадок і фактично п'ять разів заступав тоді Христа. Він перебуває на сцені коло 5 годин і його ролі має понад 7,000 слів. Старенький Герман Газер (кажуть, що має біля 80 років), грав ролі Апостола Петра. Він різьбить дерево. Для того, він каже, треба студіювати вираз і рух. І це йому помагає бути кращим артистом.

Марію Магдалину грає молоденька Крістль Рутц. Вона є з прямих нащадків когось, що зробив первісну обітницю. В їхній хаті мешкає постійно по 28 туристів, а харчують вони їх коло 60 денно. Рано вона помагає при сніданку після чого сідає на ровер і до театру... Беатрікс Лянґ мала бути Марією. Молода місцева вчителька мистецтва і ручних робіт. Перший раз була на сцені ще немовлям на руках матері в часі в'їзду Христа до Єрусалиму. Однак майже завжди зимна і дощова погода змусила її відступити, бо вона хворіла. Марію грала її заступниця Ірмі Денґ.

Туристи заливають містечко. Зал має 6,500 місць. Всі місця завжди випродані. Мільйонів охочих листами відмовлено. Ті що ризикували і приїздили, майже завжди на виставу попадали. Мешкання, харч, цілий побут, все зорганізоване бездоганно. Хоч є дні, що туристів тут більше, як місцевого населення. Колосальна сцена має форму півкругу без стелі. В далечині Альпи міняються від хмар, вітру і творять живі декорації. Нерідко ластівка перелітає через сцену, чи дощ паде на неї... А світляні ефекти: сонце, хмари, ранок,

вечір, блискавка, постійно інші і підсилюють драматизм дії...

Після 14-ої дії закінчення. „Пролог“ і хор співають воскресні пісні. Аллилуйя; Після смерті — вічне життя. Завіса закривається. Ніхто не плескає. Виходимо цілком виснажені. Вже не повні вражень, а потрясені переживаннями. Хвилинами здається, що ти один із юрби. Часом здається, що то Служба Божа і рука підіймається перехреститися. Незабутня цілість, незабутні моменти в'їзду Христа й „Осанна“ з тисячі уст. Мурашки по спині бігали, як Юда захланно перераховував гроші, і як юрба ревла: „Кров його на нас і на наших дітей!“ Потрясаюче „На смерть Його!“ з уст понад 1200 осіб на сцені — цього не забудеться ніколи! Повна містики Остання Вечеря і Розп'яття, яке викликало сльози і просто спаралізувало глядачів. Не можна того описати. Це ж ходилося крок у крок за Христом. Це вже не подивлялося бездоганно гру артистів — аматорів, чудові стильові костюми і декорації, а переживалося все. Кожен момент. І останнє „Христос Воскрес“ внесло світло на залу. Вічне життя перемогло смерть. Віра перемогла! Христос Воскрес!

Паде дощ. Ще забігаємо на пошту, де можна дістати спеціальну поштову марку з печаткою дня вистави. Висилаємо листи.

Так як при обідньому, так і при вечірньому столі, тільки балачки, що про враження. А їх просто неможливо описати: та скромність, переконлива ширість їх гри, глибоко простудійована доба, стиль, настрої, все, все разом створюють незабутню цілість

Повертаємось до хати. Там тепло і затишно. Цеголки гріють, а заснути годі... Ще одне снідання у милої родини, прощання і в дальшу дорогу! Дощ перестав падати. Ще робимо кілька знімок: Тут розмальована хата „Червоної Шапочки“, там хата „Гензель і Гретель“... знімки... фрески... знімки...

Врешті виїзимо. У спеціальному настрої і з сильним бажанням ще колись повернутись...

За нами на узбіччі суворих Альп залишається мале містечко Обера-мерґав. З чудово розмальовани-

Збірка на Запасний Фонд Н. Ж.

82 Відділ СУА на Бронксі щорічно проводить збірку серед свого членства на Запасний Фонд Н. Ж. Вже торік це принесло гарну суму окрім того, що пожертвував Відділ із своєї каси. Цього року збірка пройшла, як слідує:

14 дол.: Лідія Котлярчук; 12 дол.: Надія Попель; 11 дол.: Олександра Кіршак; по 10 дол.: Мирослава Савчак, Марія Халуца, С. Гніздовська, Ольга Гірка; 7 дол.: Лідія Волоснянська; по 5 дол.: Н. Клеор, К. Турчин, Ір. Загалак, Іванна Клим, С. Данилович, Клявдія Чорнодольська, К. Лонкевич, О. Політило, Ольга Криса, Олена Лиско, Олена Смулка, Леонтиня Гошовська, М. Васьків, Г. Кандюк; по 3 дол.: С. Чорнодольська, Т. Британ; по 2 дол.: Ю. Дашко, Анна Стасів; 1 дол.: Анна Гонко. — Разом 165 дол. Щире Спасибі!

ПОЖЕРТВА ВІДДІЛУ

З нагоди Річних Зборів Відділу 25 лотого ц. р. складаємо 5 дол. на Запасний Фонд Н. Ж. і 7 дол. на передплату для бабусі.

Управа і членки 20 Відділу СУА ім Олени Теліги у Філядельфії

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю сердечну подяку родині і знайомим, що приїхали зблизька і здалека та привітали мене в день мого 80-ліття. З тієї нагоди складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ганна Дмитерко-Ратич

Любов виникає з любови; коли хоч, щоб мене любили, я сам перший люблю. З афоризмів Гр. Сковороди

ми хатками із казковою і релігійною тематикою. Над ним високо на горі Кофель стоїть великий хрест. Лежить воно собі і чекає нового десятиліття. В часі, коли обіцянки майже ніхто не дотримує, і слово не має вартости, воно є словне століттями. Ані голод, ані політична заборона, ані фінансова криза, навіть війна їх не захитала. І навіть Голлівуд у часі фінансової кризи їх не зумів купити!

Це ж їхня обіцянка Богові.

ІКОНИ

Рисунки Люби Мазяр

У своєму нестримному поході на схід армія Гітлера вже наближалася до Дону. А з ними батальйон мадярських парашутистів, недавно приписаних з мадярської армії до німецької, для спеціальних фронткових завдань.

Німецьке командування використовувало мадярів переважно в найгірших місцях. Але цим разом їм пощастило: вони одержали наказ зайняти село недалеко Дону, вже попередньо збомбардоване німецькими літаками і правдоподібно вже залишене червоною армією. Проте, це не значило, що не могли трапитися різні несподіванки.

Так сталося, що капітан В. Б. повів своїх хлопців у розстрільну на село і справді вони, покищо, не зустріли спротиву. З автоматом у руках капітан ішов головною вулицею-дорогою, яка вела до села і крізь нього. Міцно озброєний, ще з револьвером, гранатами і ножем,

він ішов розгойдано на своїх немолодих уже ногах, якими промаршував понад десять тисяч кілометрів. Він увесь був „очі та слух“. Обабіч дороги розсипалися рідкою лінією парусст його хлопців, але і вони не давали жадного знаку тривоги. Було ясно, що червоні вже відійшли геть.

Капітана страшенно мучила спрага. Сонце припікало його чорну шкіряну уніформу, але усі хати вздовж вулиці були замкнуті наглухо. Ніде не видно було ні живої душі, ніде навіть диму з комина. Капітан швидко покликав свого „фенриха“ і передав йому команду, а сам підійшов до першої скраю маленької хатки і застукав у віконце. Здивувався, яке воно маленьке.

На його стук виглянула стара жінка в хустці, і капітан кинув їй питагня словами, яких його навчили на вишкільному курсі парашутистів:

— Дай води.

Відповідь жінки була несподівана:

— Нема води, паночку!

Капітан був заскочений, але він звик уже до всього: і до затроєних криниць і до трупів у них же. А, може, просто жінка боялася вийти під обстрілом з хати по воду. Слабе знання мови не тягло його до подрібних питань, та жінка сама охоче тягла далі:

— Є молоко, пане...

Капітан згодився:

— Давай молока.

Жінка метнула від вікна і за хвилину принесла великий глек, повний молока, але він не проходив через малесеньке віконце. Тоді вона наважилася відсунути засуву з дверей і впустила капітана в хату. В хаті був, крім неї, такий самий старий чоловік. Коли капітан увійшов, він устав із лавки, але на знак капітана знову сів. Тим часом стара жінка поставила глек молока на дощаний, але чистий, стіл і стала витирати фартухом лаву. Але капітан волів пити молоко навстоячки, тільки поклав на стіл свій автомат.

Поки капітан пив, стара жінка споглядала мовчки на нього, на

його чорну шкіряну уніформу, на високі чоботи і чорну баранячу шапку на голові. Капітан мусів перервати пиття, щоб зловити віддих, і жінка скористала з цього. В характеристичній позі, із сплеченими на грудях руками і пальцем під підборіддям, вона злегка склонилася вперед.

— А ви хто такий будете? — запиталася вона несміливо.

— Венгерський — сказав капітан, так як їх вчили.

— Венгерський! — жінка сплеснула в долоні. — Правда, — венгерський? Червоної армії вже нема в селі? — допитувалася вона.

— Нема, — погодився капітан, хоч це слово було йому чуже, іх бо вчили „нету“.

Але жінка вже його не слухала. Вона метнула перше до лави під стіною і витягла звідтам сокиру. Але вона не кинулася з нею на ка-

пітана, тільки в кут хати, де почала відважувати одну дошку з підлоги. Із скрипом піддалися ржаві цвяхи і дошка підскочила вгору. Жінка кинула сокиру на долівку, запустила обидві руки в діру і витягла звідти досить великий, загорнутий у мішковину, пакунок. Вона розгорнула мішковину, потім папір та полотно, і з явним тріумфом витягла три образи святих, званих тут „ікони“. Вона з поважним обличчям обтерла їх чистим полотном, потім підійшла до кута хати, нащупала там щось, як виявилось, старі цвяхи чи гачки. Вона поцілувала ікони й повісила

На культурних обрядах української спільноти Нью Йорку засіяла нова ясна зірка — дитячий хор „Молода Думка“. Незалежно від того, що моїх двох дітей — альт і сопрано — членами цієї групи, я враз із усіма, хто прислухувався до їх співу, це твердження гарно підтримує.

Під спікою „дорослої“ Думки та під диригентурою Ярослава Кекіш, малі солдвейки у короткому відривку часу 1973 року виступали вже чотири рази. Хоч хор зорганізовано більше чим рік тому, але допіру осінню 1972 р. скількість членів зросла так, що сьогодні понад 60-ка молоді від 8-13 літ належить до хору.

Чарівна, енергійна вчителька-диригентка, Ярослава Кекіш, має за собою досвід, основну музичну освіту, є знаменитою піаністкою і

Дитячий хор „Молода Думка“. Диригує Ярослав Кекіш.
Children's choir „Moloda Dumka“

їх врятує, по черзі, з Ісусом Христом посередині. Потім відступила взад і подивилася на свою роботу. По її обличчі текли сльози.

— П'ятнадцять літ, — промовила вона ніби ні до кого — п'ятнадцять літ я ждала...

Вона впала на коліна перед іконами і стала молитися, хрестячись р'ясними хрестами та часто вклоняючись чолом до землі. Вона завжди була про венгерського капітана.

А цей скінчив пити і пішов доганяти своїх вояків. Знову міряв він підмерзлу грязюку стомленими ногами, але мимоволі думки напливали до його голови. Якраз в останній пошті прийшов лист від його сестри, яка писала, що їх мати щоранку в шостій годині йшла кілька кілометрів пішки до костюлу, щоб помолитися за його життя. Він думав також про себе, про те, що він убивав щодня своїми руками людей, до яких йому не було ніякого діла, бо так змушували його незалежні від нього сплетення сил. Він зітхнув. „Чи я віруючий?“ — запитався сам себе. До нього вже підбігав вірний „фенрих“.

„А все таки я вірю“ — відповів він сам собі і з любов'ю ще раз подумав про свою матір.

професійною вчителькою музики. Її старання, зусилля і відношення до малих вихованків є незвичайні. Вся ж бо не тільки вчить співати, але теж приучує дисципліни, певності та співпраці у гурті. Між пані Ярою (так її діти називають) і ними самими є взаємне зрозуміння і звідси успіх цієї групи.

Репертуар пісень „Молодої Думки“ обіймає такі речі як: колядки, нові досі незнані (принаймні мені) пісні про зиму, напр.: „Веселий поїзд“ — слова Шаповаленка, музика Безкоровайного, „Ой летять сніжинки“ музика Таловира, слова — Бойка та інші пісні різноманітного змісту та категорії, пристосовані до національних свят, річниць тощо.

Особливою атракцією „Молодої Думки“ є група музикантів-бандуристів, ледь більших від інструментів, на яких грають. Вчить їх Всч. о. С. Кіндзерявий-Пастухів; він же підготовляє їх до виступів. Тепер відкрилися для них нові можливості і група має надію притягнути у склад членів нових ентузіастів бандури. Тоді ця група стане рівнорядним партнером хору.

Невтомно співпрацює із Ярою Кекіш чарівна молода піаністка Оксана Куйбіда, яка акомпанує до співу хористам.

Хресним батьком „Молодої

Думки“ є ввічливий і милий пан Богдан Бідяк. Говорить він лагідно і м'яко, але ладен, що так скажу, гори порушити для цієї групи. Пан Бідяк невтомно і терпеливо полагодує численні справи пов'язані з існуванням і діями хору. Поміч, моральну і речеву, при усіх тих стараннях — дає теж батьківський кружок, інституція необхідна усюди там, де збираються діти.

Як уже сказано вище „Молода Думка“ виступала цього року чотири рази. Треба ж сказати, що це були за виступи; а саме: концерт у залі парохії української катедри св. Володимира в Нью Йорку, в Українському Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку, на просфорі Думки і на святочному музичному фестивалі в Асторії, Н. Й. Дитячий спів був награний на звукозаписувачі „Голосу Америки“ і переданий у радіопрограмі поза залізну заслону. Перед хором у березні виступ на річному шевченківському концерті враз із „дорослим“ хором „Думка“.

„Молода Думка“ створює для молодих співаків незвичайно сприятливу нагоду вивчити українські пісні. Ще важливіше те, що діти на у ранньому віці присвоїть собі знання і замилювання до музики, а особливо пізнає українську пісню як мистецький твір. Очевидно,

3 листів до Редакції

ДО РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ“

Мені приємно повідомити Вас, що грудневе число Нашого Життя послужило мені як аргумент в обороні окремості українського народного мистецтва в Об'єднаних Націях.

Гуцульську керамічну плесканку, виконану недавно 85-літнім гуцулом-мистцем Возняком у Польщі, з подібним, як на 4-тій сторінці орнаментом, гарешті определено до зразків українського народного мистецтва, з підписом — гуцульська область.

Звернув увагу знавців прекрасний нашійник „згарда“. Подібні орнаментом хрести маємо в ОН з Етіопії. Та тільки подібні, а не такі гарні, як оцей на п'ятій сторінці Н. Ж.

Прекрасний добір картин у „Вічножіночім“ — на картинах Ека. Мені приємно було похвалитися нашим жіночим журналом перед моїми співробітницями (індійка, арабка, китайка, чешка, полька, голляндка, німкня). Ніодна з вичислених націй не спромоглася на жіночий журнал, рівний нашому.

З правдивою пошаною до Вас

ІВАННА САВИЦЬКА

* * *

МЕНЕ КОЛЯТЬ І Я НЕ МАЮ ЧИМ „ВІДКОЛОТИСЯ“

До Хвальної Редакції
Журналу „Наше Життя“

„Хочу звернутися до Вас з увагою, якою «коле» мене моє окруження кожночасно і я не маю чим відколотися“.

Пише так п-ні Аська Тишинська, а дальше вияснює нам ситуацію своєю і своєї сім'ї, а потім пише:

„Ставлять мені питання, чи конеч-

усі інші шляхетні та мистецькі атрибути тої групи це для дітей забава і радість. Їм видається, що вони вже дорослі.

„Молода Думка“ будить у кожного особливі почування. Ви можете бачити на обличчях дітей вираз цілковитої відданості пані Ярі. А на обличчях батьків радість і гордість на своїх нащадків та певність, що завдяки таким починам наша культурна спадщина не пропаде.

ний для журналу, котрий не має і 1/10 частини змісту як у польському тижневику »Гвізда Полярна« аж такий дорогий папір, який підходив би тільки для обкладинки? Нащо там ще й жовті картки? Чи абсолютно не може місячник здобутися на 12 чисел у році? А найважливе: який сенс передплачувати журнал, якого число за січень з колядою приходиться до передплатниці 21 лютого, коли за півтора тижня почнеться великий піст? Це число повинно було прийти в половині грудня минулого року, бо більшість українців в Америці святкує по новому календарі!

Дуже прошу не брати мені цієї уваги за зле, бо вона не є в злому намірі. Уважаю, що краще порушити цю справу з Вами безпосередньо, а не „поза плечі“!

З належною пошаною Параскевія (Аська) Тишинська, Кадаги, 21. лютого 1973“.

Подаємо лист дослівно (з пропущенням особистих справ п-ні Аськи), бо треба і нам чимось „відколотися“, а поза тим наші вияснення зацікавлять напевно інших читачів.

Журнал друкується на доброму папері і це не є закидом, а радше похвалою. Жовті картки рішили ми (а нас підперла уся Редколегія) зліквідувати, бо на них знимки, які присилають Відділи, не виходять добре. З „Гвіздою Полярною“ й її змістом ми, справді, не маємо наміру конкурувати. Журнал є запланований так, що в році повинно повийтися 11 чисел. Це тому, що і друкарня має „відпустку“, ну, й редактор теж повинен відпочити.

Добре, скажете, але чому вийшло тільки 10 чисел, а не 11. Це в'яжеться з наступним питанням: чому число спізнється? Якраз, щоби дігнати реченці, видано подвійне число в минулому році. Це трохи приспішило, але в святочному часі, знову згубили ми кілька днів. Коли розкажемо, скільки днів треба на те, щоб число вийшло, вже поминаючи працю редактора, який приготує рукописи до друку, тоді може і ви нас зрозумієте. Друкарня перетяжена, друкарів мало. Її головним завданням друкувати „Америку“ і „Шлях“, а для нас працює у вільному часі. Сам склад на лінотипах вимагає трьох субот, коректа і ломка, тобто укладання на сторінки — тиждень, друк, переплетня, експедиція біля 12 днів. Разом, кругло числячи, шість тижнів, а додайте до того пош-

тові дні. Нераз у тому самому місті одні дістають два тижні пізніше ніж другі. А на це впливу не маємо. Очевидно, коли друкується число, складачі вже складають друге і в цей спосіб помалу, по кілька днів приспішуємо числа. Працівники друкарні часто жертвують свій вільний час та щиро з нами співпрацюють, щоб приспішити число, але більше зробити, ніж роблять, не годні. Все таки думаємо, що доженемо час перед літом. Те можемо сказати, а чи Вас те задовільнить — не знаю.

Стараємося гартувати себе проти різних менш і більш болючих колючок, хоч би тому, що тільки спокійна, послідовна праця допоможе нам у наших стараннях. А читачок просимо — критикуйте нас, але теж старайтеся зрозуміти й допомогти. Все таки щось корисного „Наше Життя“ із собою приносить.

Паню Аську щиро вітаємо і бажаємо здоров'я.

Редактор У. Л.

НОВІ ВИДАННЯ

Алла Коссовська: Паморозь. Поезії. Нью Йорк, 1971. В-во „Карби“. Обкладинка Мирослави Лавовської. Ст. 80.

У певній послідовності авторка видала після збірки „Бабине літо“ нову збілочку віршів. Не зважаючи на її назву і на те, що за словами одного вірша „хвилі пристрастей вже не турбують нас“ — у віршах відчувається подих живого життя. Розв'язку того навіває сама авторка. Її внутрішнє багатство і життєрадісність не допускають признаков занепаду. Її „паморозь“ погідна і здорова.

Лариса Мурович: Євшан. Поезії та поеми. В-во „Світання“. Торонто, 1971. Обкладинка Віри Юрчук. Ст. 64.

У цій невеликій збірці віршів авторка поєднала тематику визвольної боротьби, в якій виростала, з мотивами нового поселення в Канаді. Тому тут знайдемо вірші з різного часу її творчості. Але їх єднає одне — глибина патріотичних почувань. Вона вміє надати їм різного змісту і форми, а теми черпає з недавнього минулого, з природи, легенд і переказів. Поему „Євшан“ можна б інсценізувати“.

Л. Б.

Запасовий Фонд Нашого Життя

Перші два місяці року — це час оживленої діяльності в СУА. Разом із тим Відділи пам'ятають про свій обов'язок супроти свого журналу і підсилюють його Запасовий Фонд. Подаємо пожертви в місяцях січні й лютому 1973 р.

Рівночасно пригадуємо, що в тих місяцях ми привітали першого „тисячника“, а саме 64 Відділ СУА з Нью Йорку, що доповнив свої пожертви до 1,000 доларів. У тому ж часі два Відділи — 33 ім. Лесі Українки в Клівленді і 47 ім. Лесі Українки в Рочестері — зложили на Запасовий Фонд по 500 дол.

Отже на Запасовий Фонд жертвували:

Окр. Рада СУА в Нью Йорку	15.00	38 Відділ СУА, Ленсінг, коляда	16.00
Олександра Кіршак, голова		Анна Наконечна, голова	
4 Відділ СУА, Нью Йорк	100.00	47 Відділ СУА, Рочестер	500.00
Софія Серафин, голова		Іванна Мартинець, голова	
5 Відділ СУА, Дітройт, коляда	200.00	48 Відділ СУА, Філяд., збірка	32.00
Павлина Будзол, голова		Марія Баб'як, голова	
7 Відділ СУА, Акрон	30.00	49 Відділ СУА, Бофало	30.00
Сальвина Іваницька, голова		Марія Паньків, голова	
10 Відділ СУА, Філядельфія	25.00	58 Відділ СУА, Дітройт	25.00
Олімпія Гайдучок, голова		Джін Фіцсимонс, голова	
16 Відділ СУА, Міннеаполіс	50.00	64 Відділ СУА, Нью Йорк	255.00
Мирослава Петришак, голова		Марія Даниш, голова	
20 Відділ СУА, Філядельфія	25.00	71 Відділ СУА, Джерзі Сіті	200.00
Софія Герасимович, голова		Євгенія Рубчак-Єнзен, голова	
21 Відділ СУА, Бруклін	30.00	82 Відділ СУА, Бронкс, збірка	165.00
Зеновія Колодій, голова		Іванна Клим, голова	
28 Відділ СУА, Ньюарк, збірка	42.00	101 Відділ СУА, Шикаго	25.00
Лідія Гладка, голова		Уляна Гриневиц, голова	
37 Відділ СУА, Дітройт	25.00	102 Відділ СУА, Манстер	20.00
Міртл Слабі, голова		Наталка Шуя, голова	

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Для нашого журналу

Приєднування передплатниць — це почесне завдання, що стоїть перед Управою Кожного Відділу. До цього покликани в першу чергу пресові референти, а в дальшому членки Управи й узагалі членство СУА.

Згідно з давньою постановою кожна наша читачка, що приєднає 5 передплатниць, дістане примірник поезій Лесі Українки „Дух Полум'я“ або одну дарову передплату. В останньому часі здобула це п-ні О. Цяпка.

Приєднали нам нових передплатниць:

Виндол С. Бирд, Гюстон (14 В.)	2	Параскева Когут, Акрон (7 Відд.)	1
Олена Бобиляк, Кліфтон (70 В.)	1	Юлія Кучер, Піттсбург (27 Відд.)	2
Слава Богачевська, Нью Йорк	1	Марія Кузьма, Сиракузи (68 В.)	1
Уляна Баб'юк, Рочестер (46 В.)	1	Олена Карп'як-Бенцаль, Міннеаполіс (16 Відділ)	2
О. Цяпка, Ірвінгтон	5	Я. Кашуба, Мюнхен (ОУЖ)	2
Віра Хамів, Шикаго	3		
Іванна Городиська, Шикаго (22 В.)	1		

Дальший список приєднаних передплатниць подамо в черговому числі.

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

„Українська мова і книжка — це чинники, що допомогли мені оформлювати моє життя“.

„Через книжку ми можемо пізнати і зрозуміти українську душу“.

„В хаті завжди були українські журнали, часописи і книжки... Тепер читаю з великою приємністю“.

Це є слова нашої молоді.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю сердечну подяку членкам 28, 45 і 86 Відділів СУА в Ірвінгтоні й Елизабеті та Гурткові Книголюбів у Нью Йорку за їх сердечну увагу, що її виявили до мене в часі моєї хвороби. Це допомогло мені у великій мірі все перенести і прийти до здоров'я. Замість окремих листів складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Наталія Чапленко, Матаван

ПОЖЕРТВИ

Членки 49 Відділу СУА з Бофало, Н. Й., зложили замість квітів на могилу бл. п. Зенона Гадзевича на Запасний Фонд Н. Ж.:

По 5 дол.: Марія Паньків, Ореста Перейма, Стефанія Гаврилук, Неоніля Стецьків, Оксана Салдит, Ірина Дорощак. Разом 30 дол. Щире Спасибі!

Членки 68 Відділу СУА з Сиракуз, Н. Й., зложили замість квітів на могилу бл. п. Ірини Подюк на пресовий фонд Н. Ж. і Фонд Бабусі:

По 10 дол.: 68 Відділ СУА і Марія Кузьма; по 5 дол.: Ольга Бачинська, Ніна Возняк, Ярослава Гапій, Валентина Гурська, Ярослава Гудзяк, д-р Євгена Єржківська, Ірина Ключас, д-р Богдан Ключас, Ірина Костинюк, Микола Міхновський, мгр. Михайло й Ірина Рубич, Марія Холєвчук, Лев Чумак; по 2 дол.: д-р Іван і Марія Заваликут, Ольга й Олександр Коваль.

Разом 89 дол. Щира дяка за те!

Членки 81 Відділу СУА у Воррені, Миш., зложили замість квітів на могилу бл. п. Стефанії Дудун на Фонд Музею СУА:

По 15 дол.: Стефа й Ігор Король; по 10 дол.: Олена Перецька, Марія і Дмитро Логуш, Євген і Слава Перецькі, Корнелія й Іван Прибули, Анна і Богдан Дудуни; по 5 дол.: Михайлина Перецька. Разом 70 дол. Щире Спасибі!

ДОБРОДІІ МУЗЕЮ СУА

У „Нашому Житті“ за січень ц. р., на стор. 25-ій, подали ми список добродіїв, опікунів і прихильників Музею СУА, при чому поміж добродіями замість 64 Відділу надруковано 6 Відділ.

Просимо вибачити і поправити.

Редакція

НАШІ СВІТЛИЧКИ

БД

ПРИРОДА І ЇЇ ЗНАЧЕННЯ В РОЗВОЮ ДИТИНИ

Природа має великий вплив на людину, зокрема на малих дітей. Діти хочуть пізнати дійсне, тому їх захоплює кожне живе явище. Знання природи дає дитині гармонійний розвиток, привчає розум до мислення та аналізу. Дитячий садок повинен дати дитині можливість обсервування росту рослин. Найкраще, коли діти мають свої грядочки в городі. Краса природи, мінливі краски осені, чудова зелень ранньої весни, білий пух зими будять у дитини естетичні почування, родять любов до природи. Всі пори року мають собі властиву красу. Учителька повинна на це звертати увагу дітям. До того найкраще надаються прогулянки. Це легко переводити за допомогою матерів, що послужать своїми автами, щоб улегшити вчительці, а дітям збагатити знання природи.

Дитина повинна рости в контакті з дійсністю. В тому дуже помічним є студювання природи. Не всі світлички можуть мати городчик чи квітничок. Тому слід його уладити в кімнаті

„Веселка“ — журнал для дітей

Між виданням для дітей, що їх поручаємо вчителькам Дитячих Світличок, хочемо нині згадати журнал „Веселка“, що виходить кожного місяця вже дванадцятий рік у в-ві „Свобода“ заходом Українського Народного Союзу.

На шістнадцяти сторінках великого формату дістають українські діти чудово ілюстрований, цікавий матеріал, що його радо читають самі, або слухають, як їм батьки читають, бо є там матеріал і для наших найменших. На зміст складаються історичні оповідання, казки, віршинки, сценки до релігійно-обрядових свят тощо. Пишуть туди найкращі сили літератури для дітей: Р. Завадович, Б. Гошовський, К. Перелісна, Л. Полтава й інші. Журнал ілюстрований найкращими нашими мистцями, як ось: Е. Козак, Г. Мазепа, П. Холодний та Н. Мудрик-Мриц. Чудово ілюстровані вірші, а

зайнять. Дуже добре надаються до того коробки з маргарини, що в них можна сіяти, або садити вже готові розсади. Дуже виховно є ранньою весною засадити готову розсаду, щоб у Дні Матері подарувати своїй матері власною працею виплекану квітку.

Є однак світлички, що можуть користуватись малими городцями. Праця в природі є дуже важлива. Вона дає дитині пізнання світу, зближує до Творця. Праця в природі поєднує різні елементи: приємність корисної праці, пізнання природи і користь з її плекання, можливість перебування на повітрі, на сонці та фізичну заправу. Вирощування рослин дає дитині пізнати, що рослині потрібне до росту, пізнати природу в різних стадіях. Дитина вчиться, що вона створена на те, щоб і дбала і користувалась природою. Пізнає зв'язок між знанням і його вживанням у практиці. В розповіді можна розказати про ужитковість городини, при плеканні квітів про красу природи.

Олена Климишин

над усе незрівняна, дотепна і люблена дітьми „Гоца Драла“.

Журналик заслуговує на увагу батьків і учительок дошкільця, а „Своооді“ у двадцятити його видавання від українських дітей заслужена подяка.

Олена Климишин

ВІТАЄМО НОВУ СВІТЛИЧКУ

Вітаємо в родині Світличок США світличку, що її веде 106 Відділ США в Гартфорд — Округа Нової Англії. Це третя світличка в цій Окрузі США. Бажаємо багато успіхів.

Як подають, до світлички записано 11 дітей, але є надія на більше, бо Гартфорд має більше діточок дошкільного віку. Щастя, Боже!

Не забудьте записати свою дитину до Світлички США!

Кутик учительки

Відкриваємо знову „Куток учительки“. Ми його вели минулими роками. Дискусія на тему дітей, що не знають української мови, дала почин до організації світличок для тих дітей.

Ставимо нині два питання і просимо відповіді на них:

1. Як зацікавити працюю у світличці дуже жвавих дітей, що самі не вважають і іншим перешкоджають у праці?

2. Як помогти дитині, що не вміє бавитися з іншими, брати участь у граві та ділитися з товаришами забавою?

ОЦІНКА СПІВАНІКА „РІДНА ПІСНЯ“

Марія Синейко:

„Думаю, що співаник „Рідна Пісня“ стане у пригоді всім учителям так у садочку, як і школах. Покищо до тепер не було такого гарно оформленого співаника“.

Леся Храплива:

„...Пісні поділені згідно з їх сприйнятливостю для трьох вікових груп дошкільнят, а кожна група включає пісеньки, що висловлюють відношення дитини до себе самої („А я добру звичку маю“) до природи, та її явищ („Сипле, сипле сніг“) до оточення („Кого я люблю“) та врешті до Бога („Який Ти добрий, Боже“), включаючи влучно і нескладні пісні релігійно-обрядових циклів, як колядки, щедрівки. Найстарша вікова група пізнає вже теж, як вищий ступінь входження дитини у спільноту, що таке батьківщина. Патріотична тематика заступлена кількома піснями та співограми, а поміж ними чи не найкращий патріотичний твір для дітей, Марійки Підгірянки:

„Дитячі в нас серденька,
Та шире в них чуття
Любити Україну
Будуть усе життя“

що на ньому виховалось вже не одне покоління українських патріотів. Коротко кажучи це видання треба привітати, і то не лиш втертою словесною фразою. Треба, щоб дійшло воно до всіх світличок, садочків і підготовчих класів шкіл українознавства“.

Вісті з Централі

Пригадуємо всім Окружним Радам, що рівночасно з іншими друками на звітування вони дістали також формуляр фінансового звіту. До цього звіту Окр. Ради повинні втягнути всі фінансові звіти Відділів своєї Округи і найпізніше до 1 квітня 1973 р. переслати його до Централі США.

Ще раз пригадуємо всім Відділам США, що реченець податкового зізнання є 15 травня 1973 р. Точний рахунковий звіт приходів і видатків складають тільки Відділи, що мали в минулому році 5,000 дол. обороту. Однак і ті Відділи, що мають обороти нижче 5,000 дол., повинні своє зізнання зладити, зазначивши, що їх оборот не досягає тієї суми. Всі ці зізнання повинні виготовити до 15 квітня 1973 р. і переслати їх до своїх Окр. Рад. Окружні Ради США зберуть їх разом і перед 15 травня 1973 р. перешлють до Податкового Уряду у Філадельфії на адресу:

Internal Revenue Service, 11601 Roosevelt Blvd., Philadelphia, Pa. 19155.

Неохоплені Окружними Радами Відділи США перешлють свої податкові зізнання до їх опікунки п-ні Софії Крупки на таку адресу:

1351 Latrobe Ave., Chicago, Ill. 60651.

Ольга Муссаковська
фін. референтка Гол. Управи

**

ВІДДІЛАМ ДАЛЕКОГО ВІДДАЛЕННЯ

Віділи: 14 — Гюстон, Тексас, 17 — Маямі, 27 — Піттсбург, 55 — Лос Анджелес, 62 — Сан Франціско, 107 — Сан Хозе.

Зверніть усю свою увагу на потреби нашої Організації в 1973 р. Маємо 6 Відділів „далекого віддалення“, яким особливо важко контактуватися з цілістю нашої Організації. Тому дуже важним є мати свій добрий журнал, який являється дзеркалом нашої праці. Він міцно лучить нас із собою. Але на це мусить бути відповідна фінансова база. Досі ми не зуміли її створити. Екзекутива США створила „Запасний Фонд“ і кожний Відділ

повинен дати до нього свій даток. Відділи дуже прихильно прийняли цей проект, розуміючи його необхідність. Призначіть дохід з одної імпрези на цей фонд. А може у Вас інший проект на це?

Приготовляйте хроніку свого Відділу і перешліть до 20-го травня Редакції Н. Ж., а появиться вона в липні 1973 р.

Влаштовуючи виставки народньої творчости, зверніть увагу на чистоту стилю. Це переважна справа в нашому народньому мистецтві.

Софія Крупка, містоголова

**

Щоб плянувати, треба мати звіти з проробленого. Тепер час, коли Відділи й Округи відбувають свої Річні Збори. Звіти мусять бути готові. Дуже прошу їх мені прислати.

Місяць березень присвячений Тарасові Шевченкові. Відповідною програмою належить ті роковини відзначити в дитячій світлиці.

Олена Климишин
вих. реф. Гол. Управи США

**

Згідно із статутом США, обов'язком членок є вивчати, плекати і поширювати українську культуру внутрі організації, серед громадянства і чужинців. Улаштування мистецьких виставок, показів народньої ноші тощо є частим виявом культурної діяльності нашої організації. Також трапляється, що членки нав'язують контакти з американськими музеями, бібліотеками чи подібними культурними організаціями, щоб в їхніх середовищах улаштувати виставки, покази тощо. Явище позитивне і треба його підтримати, але при тому ми повинні пам'ятати, що своїми виставками серед нашої спільноти США репрезентує передусім себе, свою організацію. В очах чужинців такі імпрези стають виявом культури цілого народу. Тому, що США не є професійною організацією, ані не об'єднує в більшості жінок із відповідною освітою в ділянці культури, можна побоюватись, що того роду імпрези не завжди знаходяться

на високому мистецькому рівні. Не відповідно зорганізовані виставки з неправильними експонатами принесять більше шкоди, як добра українській культурі. Якщо організатором виставки є клітини США — то вони є зобов'язані представити пляни імпрез мистецькій референтурі, принаймні три місяці наперед. Завданням мистецької референтури є при допомозі фахівців розглянути, апробувати, змінити чи відкинути дані пляни. Членки є запрошені звертатися до мистецької референтури за відповідними матеріалами чи вказівками в ділянці мистецтва на адресу:

Slava Gerulak, 626 Riversid Dr. Apt. 16-1, New York, N. Y. 10031.

УКРАЇНЦІ ЗСА — УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТОВІ В БРАЗИЛІІ

Стипендії уфундували до тепер — д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Григорій і Анеля Бартоші, д-р Юрій Савицький, Неля Кліш, Ксеня Антипів, Марта Шиприкевич, д-р Олександра Школьник, д-р Данило і Ростислава Богачевські. Нові стипендії уфундували — п. В. Грибик з Аделяїди, Австралія, п-во Анна і Василь Макухи з Бофало і п-во Лев і Ірина Кушнірі з Філадельфії та В. З. Сидорак із Нью Йорку.

Одноразові пожертви на цю акцію зложили — Іванна Парфанович, Бофало 25 дол., д-р О. С. Надяк, Монреал 55 дол.

Чекаємо дальших зголошень.

ВІТАЄМО!

ЩИРО ВІТАЄМО МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ У ДІТРОЙТІ

28 січня 1973 р. засновано молодецький Відділ США в Дітройті, який одержав ч. 53. До Управи ввійшли: Оля Ляш — голова, Ірина Федорович — заст. голови, Тереса Недзвецька — секретарка, Софія Кончак — скарбничка; референтки: Оксана Шнурівська — організаційна, Зеня Брездєнь — виховна, Аня Слюсарчук — культ.-освітня, Уляна Вонсуль — господарська. Контр. Комісія: Люба Качмар, Уляна Москаль, Люба Целюх.

Членки: Елвіра Андраш, Гандзя Бліхар, Зеновія Брик, Христя Гумєнюк, Оксана Кукуровська, Маруся Лісовська, Мирося Онишак, Марта Поляк, Марта Савка, Маруся Сердюк, Анна Шупер.

Щиро вітаємо і бажаємо успіхів.

Підсумки нарад голів Окружних Рад

З'їзд голів Окружних Рад США відбувся 9—10 грудня 1972 р. в Нью-Йорку; участь у ньому взяли: голови всіх Окружних Рад, за винятком голови ОР в Дітроїті. Проводила з'їздом, замість неprisутньої голови Лідії Бурачинської, заст. голови Іванна Рожанковська. Крім неї, брали в нарадах участь: заст. голови Головної Управи США Осипа Грабовенська й Олександра Різник, секретарка ГУ Марія Савчак та редакторка „Нашого Життя“ Уляна Любович.

Як звіти голів Окружних Рад, так і дискусія дотичили фінансової перебудови та організаційної справності США. Підставою дії Окружних Рад були доповіді Іванни Рожанковської „Наші проблеми і перспективи на майбутнє“ та Осипи Грабовенської „Фінансова перебудова США“. Доповіді були обговорені по Відділах.

У загальному, присутні на з'їзді признали конечність перебудови і то радикальної. Спосіб переведення цієї програми треба достосовувати до умовин і середовища даних Відділів, а це напевно вимагатиме часу. Конечним є послідовне освідомлювання членок. Побажані є особисті зустрічі членок Окружних Рад чи Головної Управи з членством, бо живе слово дає кращі висліди.

Фінансовою базою США є його членки, тому треба повести кампанію за приєднанням нових членок. Працювати теж треба над освідомленням членства, так щоб на майбутній конвенції прийняти нову точку статуту про однакову вкладку в цілій організації, а передплату „Нашого Життя“ долучити до вкладки. Треба поступово змагати до того, щоб вкладка дійшла до висоти 12 дол. на рік, при чому ще одним аргументом є інфляція, що зменшила фактичну вартість вкладки, яка в деяких Відділах усе ще є на висоті з 1940 р.

Датки, які поодинокі Відділи складають на загальногромадські цілі, не стоять у ніякій пропорції до того, що вони дають на цілі власної організації. Але їх висота никне у загальному морі датків. Коли б ті датки (наприклад, пожертви Відділів на Гарвардську катедру українознавства) зцентралізувати і вказати загальну суму того, що дають Відділи США й їх членки, то вийшли б великі суми гро-

шей. Піднесло б це значно престиж організації, а так жертвенність поодиноких Відділів і їх членства роздрібнена та проходить незамічена. Всі датки на громадські цілі повинні б іти через Централю. Тоді можна б теж регулювати висоту датків на поодинокі цілі так, щоб не було диспропорції між пожертвами на зовнішні цілі й на власну організацію.

Звільнення від вкладок повинні переводити Управи Відділів на прохання членки, а не самі голови.

Другою темою нарад була справа Музейної Збірки США. Учасниці нарад оглянули впорядковану і скаталогзовану колекцію, яка знаходиться в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку, і вислухали інформації мистецької референтки Головної Управи Слави Геруляк. У дискусії виявилось, що членки США в терені не мали справжнього образу справи Музею, а тепер, побачивши на власні очі й почувши вияснення ситуації, в якій ця збірка опинилася, заявили повну піддержку для справи Музею. Фонд Музею не був одноразовою акцією, а є постійним фондом, на який кожний Відділ повинен по змозі дати 100 дол. на рік. Музей може дістати дальшу субвенцію, але тільки у випадку, коли викажеться своїм бюджетом і проробленою працею. Деякий дохід може дати видання карток із репродукціями експонатів, але на видання їх теж треба фондів.

Причиною, що членки не проявляли зацікавлення і не виконували навіть обов'язкових вplat, був брак відповідної інформації.

Конечність створення запасного фонду „Нашого Життя“ у висоті принайменше 50,000 дол. — це наступна тема нарад. Американські журнали вдержуються головно з оголошень, або зі субвенцій тих організацій, які їх видають. Наш журнал мусимо піддержувати фінансово ми — членки США. Округи у співпраці з Відділами повинні підняти кампанію за приєднання нових передплатників, а передусім змагати до того, щоб кожна членка передплачувала „Наше Життя“. Конечна є дальша збірка на запасний фонд „Нашого Життя“ і датки на пресовий фонд. Практичний проєкт — це референтки „Нашого Життя“ при Округах. Вони дбали б про зі-

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК 98 ВІДДІЛУ США У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Подаємо імена нових членок 98 Відділу США у Філядельфії: Ліда Дигдала, Оксана Левицька, Анна Літкевич, Слава Лій, Оксана Повзанюк, Валя Лукас, Дана Савицька, Марія Татунчак.

Христя Перфецька, прес. реф.

брання передплат, приєднування нових передплатників тощо.

Побажаним було б, щоб хроніка кожної Округи появлялася два рази в рік у журналі. Пресові референтки Округ повинні приділяти більше уваги хронікам і опрацювати їх перед висилкою до редакції.

Предметом дискусії була теж сторінка СФУЖО, а саме, чи є вона в цій формі конечна, коли є журнал СФУЖО „Українка в світі“, а далі, чи не повинні складові організації СФУЖО поносити частину коштів тих сторінок.

Наступна тема, яку опрацювала Ірина Кіндрачук, були „Нові ідеї у підході США до праці“. З'їзд підкреслив конечність акції за приєднання нових членок, улаштування спільних прогулянок та імпрез, опрацювання порядку ведення сходин тощо. „Дні Союзянки“, про які говорила Ірина Кіндрачук, були одобрені, і присутні просили прелегентку виготовити інструкцію про спосіб переведення такої імпреди.

Про „Контакт і співпрацю Окружних Рад з Відділами“ говорила Любослава Шандра. Тепер кожна Округа діє на свій лад. Реферат повинен бути висланий і передискутований в Окр. Радах і Відділах. Правильник організаційної роботи має виготовити статутова референтка Головної Управи Дора Рак. „Лінії зв'язку і звітність“ були темою доповіді Іванни Рожанковської. Рішено розіслати її у формі об'їжника до всіх Окружних Рад і Відділів.

З'їзд висловив бажання, щоб на окружних з'їздах були представниці Екзекутиви і то по можливості голова або одна з її заступниць.

В Округах виникає потреба хоч би спорадично платної праці, що значно облегшило б та приспішило працю Окружних Рад.

З'їзд висловив думку, щоб рекомендації цієї наради були підставою праці Окружних Рад.

ХРОНІКА ОКРУГ

Округа Шикаго

ОКРУЖНА РАДА ШИКАГО

У жовтні 1972 року Округна Рада СУА Шикаго завершила десять літ своєї діяльності. Коли поглянути з перспективи десятиліття на непевні початкові кроки, хиткі підстави діяльності хоч би через брак інформації про компетенції Округної Ради, байдужість Відділів, часто переплітану сумнівами про доцільність об'єднання Відділів в Округу — та порівняти з кінцевим вислідом першої декади, тоді наявним стає великий вклад праці, що його вложила Округна Рада в розвиток Округу.

Від трьох Відділів на початку своєї діяльності — Округа начисляє тепер тринадцять. Із непевної підстави постав тривкий фундамент, на якому піднесено вгору будівлю — Округу, що діє і пульсує життям, як суцільна одиниця. Три важливі чинники, вміло пристосовані до програми, є запорукою успіху, а саме: голови Відділів стали членами Округної Ради, що стало вихідною базою діяльності і забезпичило близьку співпрацю з Відділами, далі — спільні почини цілої Округи та праця Комісій Округу.

Здорова фінансова підстава Округної Ради, від якої узалежнене здійснення програми, свідчить про рівень організаційного вироблення Відділів Округи. Правильно ведена діяльність Округної Ради віддзеркалюється в успіхах Відділів, бо її основним завданням є працювати для добра Відділів та з Відділами. Це від Округної Ради залежить, чи Відділ замикається сам у собі і діє як клуб, чи почувається частиною великої центральної організації, якої програму він є обов'язаний виконувати через фінансове забезпечення СУА.

В аналах десятилітньої діяльності Округної Ради Шикаго записані такі осяги, як заложення Бюра Суспільної Опіки, придбання домівки СУА, підготування і переведення 15-ої Конвенції СУА, включення української мови в програму славістики в Університеті Шикаго, видання книжечки для дітей „Чародійні музики“. Всі ці почини є переведені спільно з Відділами Округи. Успішну діяльність Округної Ради завдячуємо Відділам Округи, їх-

ній поставі до неї, як свого провідника. Цією дорогою складаю подяку і велике признання всім Відділам Округи та з гордістю підкреслюю, що вважаю за честь для себе очолювати Округу, якої Відділи стоять дійсно на висоті своїх завдань.

Любослава Шандра

Любослава Шандра
голова Окр. Ради СУА — Шикаго
President of the Chicago Regional
Council, Lyuboslava Shandra

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР У 30-ЛІТТЯ СМЕРТИ ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

ОРСУА і Відділи в Шикаго, під проводом культурноосвітньої референтки й її комісії, влаштували літературний вечір у 30-ліття смерті Олени Теліги, в Шикаго, 8 жовтня 1972 р.

Ця вдала імпреза була виявом і доказом, що при співпраці Округи з Відділами можна багато зробити. Вечір відкрила культ.-освітня референтка, яка привітала присутніх, сказала коротке вступне слово про Олену Телігу, представила доповідачку — письменницю Ганну Черінь і декляматорок та передала слово Ганні Черінь.

Поетка Ганна Черінь проаналізувала творчість Олени Теліги. Доповідь була переплітана деклямаціями, що їх виконали: Л. Коломонець та студентки А. Попіль і М. Клиш. Доповідь свідчила, що тільки одна поетка могла так

глибоко відчувати і тонко проаналізувати другу.

Після доповіді відбулася товариська зустріч при солодкім і чаю, які приготували спільно Союзнянки.

Надія Людмила Хойнацька
культ.-осв. реф.

УКРАЇНІСТИКА В УНІВЕРСИТЕТІ ШИКАГО

Округна Рада і Відділи Округи Шикаго з ініціативи голови Округної Ради Любослави Шандри взяли на себе важливе і важке діло, коли рішили бути ініціаторами й опікунками курсу української мови в університеті Шикаго впродовж трьох років, починаючи від 1971 академічного року. Це зобов'язує до зібрання і вплати 3,000 дол. річно.

Сказав влучно д-р Пріцак: „Нам ніхто даром нічого не дасть. Нам нема чого сподіватися на якесь чудо від стейтових чи федеральних установ. Ми мусимо власними силами здобувати фонди і призначати їх для тих справ, які є найважливіші для збереження українства. Чим краще українці розбудують науку про Україну, тим кращу пам'ять і знання себе матиме українська спільнота“.

Правда, курс української мови — це тільки перша цеглина в будові чогось міцного й сталого. З бігом часу треба буде подбати, щоб в університеті Шикаго ввели курс української літератури, в додаток до курсу української мови. Голова факультету славістики, д-р Едвард Васьолек, дуже прихильно ставиться до українських студій і не треба буде боротися за це. Але буде потрібно фінансової жертвенності української громади в Шикаго. Такого діла не можуть виконати одиниці. Це мусить бути пожертва кожного свідомого українця.

У зв'язку із введенням української мови в університеті Шикаго виникла проблема підручника для студентів. Викладач курсу, проф. Віра Боднарук, та її студентка української мови — Джулі Ендрус (якої статтю можна знайти в „Нашому Житті“ за січень 1973 р. на стор. 28) уже опрацювали 20 розділів підручника, що його заплановано на 30 розділів.

16 ВІДДІЛ СУА В МІННЕАПОЛІСІ, МІНН.

Відділ засновано в 1951 р. з ініціативи Олени Карп'як-Бенцаль і Мирослави Петришак. Відділ гуртує 44 членок, які радо включаються в пра-

Підготовка ювілею Окружної Ради СУА — Шикаго.

На світлині від ліва до права: Марія Семків — скарбник, Любослава Шандра — голова, Ліна Басюк — секретарка, Ляриса В'юн — голова Контрольної Комісії.

Getting ready for the anniversary celebration — Regional Council, Chicago, Illinois, from l. to r. — Maria Semkiw — Treasurer, Luboslava Shandra — President, Lena Basiuk — Secretary, Laryssa Viun — Audit Comm. Chairman

цю. Головами Відділу були: Мирослава Петришак, Катря Гуцал, Віра Гринишин, Люба Менжега, Валентина Єрмоленко і знову останніх кілька каденцій Мирослава Петришак. Праця проходить у дружній атмосфері. Відділ бере участь у важливих діях громадського життя на терені Твин Ситі. Влаштує імпрези чи то на членських сходинах, чи то для громадянства. Зміст імпрез: наше минуле і його світлі постаті. Виставки народнього мистецтва, покази ноші, побуту притягають увагу чужинців. На розвагових вечорах, пов'язаних із роковинами чи святами, в програму включають старовинні колядки, великодні гаївки, весільні пісні тощо, щоб відмітити багатство нашої культури, мистецтва, красу традицій. Відділ старається притягнути до праці молодь, хоч це не легко вдається. Членки працюють у школі українознавства. Відділ веде постійну і принагідну допомогую акцію, включається до збірки фондів намічених Централю СУА, стежить за подіями в Україні.

В 1972 р. Відділ відбув 5 засідань Управи і 6 імпрез. У березні вшанували пам'ять Олени Теліги. В програмі були: реферат, читання творів поетки і спогади про неї.

У квітні Відділ взяв участь у хрестинах 110 молодечого Відділу. Голова 16 Відділу виголосила доповідь про історію СУА, його завдання й

осяги. Членки Відділу (Олена Карп'як-Бенцаль і Ольга Луцик) відіграли сценку „Дві куми“.

У травні відбулася доповідь проф. Тадея Петришака, багато ілюстрована його картинами, а основана на джерелах археологічних розкопів, на тему: „Походження українського народу, джерел його культури“. Проф. Т. Петришак дав дотепер великий вклад праці над піднесенням культурно-наукового рівня нашого Відділу. Це справді щирий наш прихильник! Публіка радо йде на його доповіді й виходить захоплена.

В червні Відділ брав участь у виставці мистецтва етнічних груп, що відбулася в Інтернаціональному Інституті в Твин Ситі (Міннеаполіс — Ст. Пол).

В жовтні влаштовано окрему виставку народнього мистецтва в приміщенні аудиторії школи св. Константина в Міннеаполісі. Великим і цінним доповненням виставки були знов картини проф. Петришака, що зображували історичні постаті, їхню ношу, вибагливі костюми наших жінок у давнині. Виставка мала великий успіх.

У листопаді Відділ присвятив вечір жінкам-героїням, зокрема Олені Степанівній-Дашкевич. Цікаво й тепло опрацьовану доповідь відчитала голова Відділу. Потім слідували спогади, зв'язані з Оленою Степанівною, у формі читання або розповідей.

По кожній святковій частині на ширших сходинах, наступали ділові справи, як: читання обіжників і заряджень із Централі, різних листів, запрошень до участі різних організацій тощо.

Підтримуємо по можливості всі фонди Централі. З добровільних — фонд „Мати й Дитина“. Окрім того — українських ветеранів в Європі, українську стипендію в Польщі, допомогу в потребі нашим громадянам (перше — самітній бабусі, недавно — письменниці Оксані Лятуринській). В різдвяний час ходимо з колядою.

Ольга Луцик

культ.-осв. і прес. реф.

22 ВІДДІЛ СУА В ШИКАГО

Наш 22 Відділ заснований у листопаді 1949 р. Першою головою Відділу була Анастасія Федуняк-Хариш. Членки-основниці були переважно жінки старої еміграції.

У листопаді 1969 р. святочно відзначено 20-ліття Відділу, видано пам'яткову книжку і зроблено підсумки праці. З нагоди ювілею була проведена збірка на Музей Народньої Творчости СУА із сумою 230.00 дол., як також стали ми опікунами Музею. Рівнож наш Відділ був основником Окружної Ради СУА в Шикаго 1962 р. Тодішня голова Відділу бл. п. Марія Яримович вложила дуже багато праці в її підготову та реалізацію.

Наш Відділ — це один із найстарших Відділів на півночі м. Шикаго, заслужений не тільки для нашої організації СУА, але й для цілої громади в Шикаго.

Праця Відділу йде в двох напрямках: культурно-освітньому і харитативному. На сьогоднішній день Відділ нараховує около 80 членок, з того 20 відсотків старшого віку, які в минулому віддано працювали у Відділі.

Тут треба згадати дві імпрези Відділу, які продовжуємо від початку його заснування, а це традиційні Вишивані Вечерниці та програма „Різдовокруги світу“.

Вишивані Вечерниці влаштуємо щороку в місяці жовтні для плекання і збереження народнього мистецтва та застосування вишивки до модерної одежі. Щороку можемо подивляти чудові зразки суконь. Одні дістають нагороди, інші вирізнення і признання. Мистецьке прибрання залу на Вечерниці довгі роки виконує наша членка п-ні Соломія Кавка, а на Ве-

черниці приходять завжди в оригінальній вишиваній сукні. Маємо й ентузіасток вишиваних сукенок, а це пп. Таня Рейнарвич і Дарія Сокологорська, які завдають собі багато труду і щороку вишивають дуже гарні нові сукні і кількакратно були відзначені.

Друга імпреза — це наша участь у програмі „Різдво довкруги світу“, що її влаштовує Музей Науки і Промислу в Шикаго. У цій програмі бере участь багато національних груп. Наша українська ялинка пишається поміж іншими ялинками, а її на протязі вже більше як 20 років прикрашає 22 Відділ США. Цього року ялинка була прибрана великими і меншими білими кулями із застосуванням мотивів в українському стилі. Крім цього, даємо українську програму. Тисячі людей відвідують Музей у Різдвяному часі. Метою такої програми є познайомити американську публіку з нашими Різдвяними традиціями, звичаями і прегарними колядками. А також у день нашої програми можна повечеряти нашими Різдвяними стравами.

Цього року ми ще мали дві мистецькі виставки. Наша членка Марія Гриневич п'ять літ працювала над колекцією кількох десятків ляльок у народній носі з усіх частин української землі. Заходом нашого Відділу відбулася виставка, яка тривала два дні. Було що оглядати й подивляти. Понад 500 осіб відвідало виставку. Відвідали її не тільки старші, а й шкільна дітвора та молодь під проводом своїх учителів, яка напевно перший раз мала нагоду бачити таке багатство народної носі й її виконання. Виставка була надзвичайно вдала, за що ми всі вдячні Марії Гриневич. Прихід з імпрези, на її бажання, призначено на суспільну опіку.

Друга мистецька виставка, яка відбулася в грудні 1972 р., це практичний показ ткацтва і виставка мистецьких ткацьких виробів Ірини Стецишин, нашої довголітньої членки, яка має виїмковий талант до ткацьких виробів. Багатство українських мотивів та красок на подушках, скатертях, гуцульських сердачках, плахтах захоплювало око відвідувачів, що у великій кількості відвідали виставку. Ми горді, що в своїх рядах маємо таких талановитих членок!

У харитативній діяльності щороку посилаємо до Централі США суму 336 доларів на утримання шкіл в Європі

Вишивані Вечерниці 22 Відділу США. Від права до ліва: М. Горилевська — перша нагорода, Віра Сурівка — друга нагорода, Марія Пленкевич — третя нагорода.

Prize winning Dresses — Br. 32 Chicago at Embroidered Ball. From right to left — Mrs. Horylevska, first prize, Mrs. Surivska, second prize, Mrs. Plyshkyvech, third prize

та трьох бабусь, якими опікуємося. Крім цього, даємо стипендію для учня в Польщі, поміч до Бразилії, на суспільну опіку у Відділі та багато інших — разом на загальну суму около 600 дол. річно.

Також ми мали в році два Базарі в заряді господарської референтури у проводі з Олею Гайдук, якій належиться признання за вмиле організування і ведення буфетів на базарах, забавах, ширших сходах, мистецьких виставках тощо.

На закінчення згадаю, що теперішньою головою Відділу є Анна Білинська.

Марія Семків
пресова референтка

29 ВІДДІЛ США

Праця 29 Відділу США спрямована на виховну ділянку. Відділ веде світличку, яка виказує постійний ріст. Раніш вона нараховувала понад 40 дітей, а зайняття відбувалися двічі на тиждень під проводом однієї савінички І. Олексюк. У 1972-73 шк. році до світлички записалося у вересні 55 дітей. Зайняття ведуться три рази в тиждень під проводом двох савіничок — І. Олексюк і Д. Дикої.

В лютому театральна референтка Г. Грушецька присвятила кілька радіопередач дитячому письменникові Р. Завадсвичеві. Шкільні діти вшанували 50-ліття його творчості виконанням „Чародійних Музик“. У квітні відбулася виховна конференція, присвячена проблемам шкіл українознавства на терені Шикаго. Панель складався з шести обзнаних із шкільними справами осіб. Проводила панелем В. Боднарук. Конференцію зорганізувала виховна референтка Д. Ярошевич при співпраці 101 Відділу США.

У травні Відділ удаштував традиційну на терені Шикаго вишивану дитячу забаву. В програмі було моделювання дітьми української вишивки, виступ малят із світлички, гри й забави та буфет. Імпреза була виховно корисною й матеріально себе виправдала.

Відбулася теж вечірка для членок і їхніх чоловіків. Головною атракцією цього вечора був виступ відділового секстету, в якому вже другий рік співають: Н. Масник, Л. Коломнець, Г. Грушецька, Л. Савин, В. Джулинська, І. Кузик. Мистецьким керівником цього ансамблю є співак Л. Мацюк. Аккомпанює п-ні О. Оришкевич. У жовтні секстет виступав у крамниці „Голдблят“ для американської публіки під час „Міжнародних Днів“.

Восени Відділ почав курси народних танців для дітей від 8-го року життя. Курс відбувається раз у тиждень.

Сходини учительок відбулися в листопаді з ініціативи І. Олексюк. Заплановано більше таких сходин.

Відділ закінчив 1972 рік двома великими виховними імпрезами — дитячою костюмівкою й гостиною св. Миколая.

Тема костюмівки звучала: „Ракетою у всесвіт“. Імпреза почалася співом маршу маленьких зореплавців, які були вдягнені у срібні астронавські одяги й шоломи. Вони застромили на „Місяці“ синьо-жовті прапори. Під звуки оркестри „Трубадур“ дівчатка-зорі танцювали по небі й своїм саявом показували зореплавцям шлях до Місяця. Тут зустріли їх українські діти — Сяня Дика й Юрій Цепинський, одягнені в стилізовані білі, срібні і срібно-білі одяги. Майстерним виконанням українських народних танків вони полонили глядачів. Золотий Місяць і дві золоті ракети стояли біля сцени, а срібні зорі та малі кольорові ракети звисали зі стелі. Імпреза відбулася старанням виховної

референтки Усі Рихтицької та комітету в складі: М. Боднарук, В. Олеській і К. Івасишин.

Діти прибули на забаву в одягах, пристосованих до теми імпрези. Була зоряна ніч, місяченьки, золоте сонечко, зорсплавці, марсіяни, відьма, жива ракета та безліч зірок. Підготовний садок Л. В'юн при школі українознавства св. Володимира відчислював хвилини вистрілу ракети в космос. Малюки показали добру обізнаність із цифрами. Інж. Михайло Бойко й інж. Петро Олексюк розважали дітей магичними штуками, веселими витівками й проводили забавами й грими. Загальне ведення забави спочивало в руках садівничок — Д. Дикої й І. Олексюк.

Малі виконавці програми, діти-учасники забави й публіка були вдоволені цією виховно-розважовсю імпрезою, яка показала, що 12-річна виховна праця Відділу дала позитивні наслідки.

Другою успішною імпрезою була гостина св. Миколая, який відвідав у грудні дітей із світлички й передшкілля та обдарував їх дарунками, а діти віддячилися Небесному Гостеві віршиками й співом.

І. Олексюк, пресова реф.

40-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ 36 ВІДДІЛУ СУА

Дня грудня 1972 р. 36 Відділ СУА врочисто відзначив 40-ліття свого існування. На свято завітала голова Окружної Ради Любослава Шандра. Були також присутні парох церкви Різдва Божої Матері о. Юліан Катрій, о. Михайло Стельмах та понад п'ятдесят гостей.

Свято відкрила голова Марія Юзьків. Бувши голова Катерина Перович познайомила присутніх із життям та працею Відділу за час його існування. Засновницями Відділу були: покійна Анна Брудна, Вікторія Ларсон і Анна Кріль. Відділ працював наполегливо, вив'язувався із своїх обов'язків перед Централєю, ніс допомогу школам, сиротам, бідним дітям, потерпілим від стихійних нещаст, місцевій церкві, та складав пожертви на фонд Верховного Архієпископа. З нагоди ювілею Відділ обдарував скромними подарунками кілька членок, що працюють у ньому 25 років — Катерину Перович, Анну Гіжовську, Анну Гарасимчук, Катерину Мандзяк, Анну Ментус і Розалію Гуменяк.

У своїй промові голова Любослава Шандра з признанням висловила

про пройдений Відділом шлях і заспонувала членок до дальшої праці.

У розважовій частині програми членка Відділу Анна Заліско й її чоловік Петро показали фільм із поїздки в Україну й побут у Києві, Каневі та над Чорним морем.

Свято пройшло в приємній атмосфері й залишило милий спомин у присутніх.

Д. Слободян, голова 36 Відділу

51 ВІДДІЛ СУА, МИЛВОКІ

У 1972 році звершилось двадцять років нашому Відділові, до речі, нещодавня єдиної української жіночої організації в стейті Вискансин. Хотілось, отже, не лише імпазантно відсвяткувати наш ювілей, але й підсумувати наші досягнення, вглянути у невдачі і з суми тих років зачерпнути науку на майбутнє.

Тому то в цьому році праця голови зосереджувалась у двох ділянках: підвищення ідейного рівня членок та вщеплення почуття обов'язку супроти своєї організації. У цьому дуже допомогли їй матеріали з Централі СУА, а також інші дописи в пресі. Після прочитання даної статті вив'язувалась дискусія і ми старались знайти аналогію із ситуацією в нашому Відділі. Напр., статті такі, як: „Чому належимо до СУА?“ пера А. Вокер, „Про нашу жертвенність“ д-ра Б. Цимбалістого в „Свободі“, „Наші завдання і перспективи на майбутнє“ І. Рожанковської, також аналіза фінансового звіту, справа допомоги журналові „Наше Життя“ та музеєві, — були темами наших дискусій на ширших сходинах упродовж року.

Як завжди, в травні Відділ улаштував Свято Матері, до чого заангажував дітей із місцевої школи українознавства. Свято підготувала С. Хамуляк, імпрезова референтка.

Дня 21 травня відсвятковано 20-річчя Відділу. Ранком була відслужена Служба Божя в наміренні членок, а по полудні відбувся ювілейний бенкет у залі Інтернаціонального Інституту з участю місто голови СУА С. Крупки та голови Окружної Ради Любослави Шандри. Мило було спостерігати, що, крім місцевих гостей, прибули на наше свято представниці інших Відділів Округи Шикаго, про що подбала голова Окр. Ради Любослава Шандра. З нагоди ювілею Відділ пожертвував 25 дол. на „Наше Життя“.

В липні влаштовано пікнік для Союзнок та їхніх родин.

В листопаді Відділ взяв участь у Міжнародному Ярмарку, де впродовж трьох днів займався кухнеюкіоском, а в два тижні після того влаштував вечірку для всіх учасників-працівників на „фолкфері“ з української громади.

В листопаді вислано пачку з одягом убогій вдові українці в Польщі, а з початком січня 1973 р. вислано їй другу. Впродовж року суспільна опіка відвідувала хворих членок.

Тепер у Відділі є 20 членок. Його головою є Марія Пискір.

74 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

74 Відділ СУА в північній Шикаго нараховує 25 членок. У 1972 р. відбув Загальні Збори 3 березня і протягом ділового року 8 ширших сходин, на яких, після ділової частини, в якій обговорювано всі справи Відділу, була доповідь членки Відділу або запрошеного гостя. Як і в минулих роках, у серпні Відділ брав активну участь у карнавалі церкви св. Йосифа, який триває 10 днів і притягає велику кількість учасників. Відділ займається українським кіоском. Пані вишивали одяги для ляльок, серветки тощо. Атракцією цьогорічного кіоску були пісанки.

У грудні Відділ мав Різдвяний Ярмарок разом із продажем тортів. В осінній та зимовий час щонеділі після Служби Божої продається каву й солодке, що частинно покриває видатки Відділу. Відділ спонзорує одну стипендію студентці в Польщі й висилає кілька пачок з одяжем до Польщі.

Відділ активно включився цього року в працю Округи. В Окр. Раді членки Відділу займали пости: голови, ректорської секретарки і членки Контр. Комісії. Відділ співпрацював у влаштуванні бенкету для придбання фондів на україністику в університеті Шикаго, в улаштуванні свята в пам'ять Олени Теліги, комітеті підготувати святкування 10-ліття Окр. Ради.

З огляду на малу кількість активних членок, власних імпрез Відділ цього року не влаштував.

Склад Управи на 1972 рік: інж. Олена Турула — голова, д-р Тамара Тимцюрак — місто голова, Міра Мацюрак — секретарка і пресова реф., Осипа Атановська — касієрка, Ірина Попович — організаційна реф., Оксана Добровольська — культ.-освітня реф., Марія Баранська — госп. реф.

Міра Мацюрак, секретарка

77 ВІДДІЛ СУА ІМ. АЛЛИ ГОРСЬКОЇ

Днем заснування цього нового Відділу є 15 липня 1972 р., коли ініціативна група українських жнок на чолі з відомою діячкою Шикаго Галиною В'юн скликала перші організаційні сходини і запросила голову Окр. Ради Любу Шандру. Вона ознайомила присутніх із статутом та поінформувала про історію і засади діяльності СУА від часу його заснування в 1925 році.

Присутніх було 13 жінок-ініціаторок, які в той же день вписалися в члени СУА, вибрали Управу й таким чином створили новий Відділ. Про це була стаття в часописі „Українське Життя“ з 22 жовтня 1972 р.

Сьогодні Відділ нараховує 40 членок і веде кампанію, щоб приєднати ще більше.

Від дня оснування відбули 8 ширших місячних сходин Відділу та два засідання Управи. Сходини мають характер товариської зустрічі, де, після полагодження офіційних справ, маємо розвагову частину. Відзначаємо день народження членки, відчитуємо статті з гумористичного журналу, був прочитаний нарис про Аллу Горську, членки виступали з співом та всі співали колядки в день українського Нового Року, який був днем останніх сходин. Усе це відбувається за чаєм і кавою з солодким печивом, яке членки завжди приносять у великій кількості.

Найбільшою імпрезою були Хрестини Відділу, про які пишемо окремо.

29 грудня 1972 р. Наталія Бражник перевела авдицію Союзу Українок на радіопрограмі п-ства Самбірських у честь бл. п. Галини В'юн.

Метою створення цього Відділу є те, щоб організувати українське жіноцтво, яке ще до цього часу знаходиться поза межами цієї загальнознаної жіночої організації.

Валентина Косогор, голова
Неля Бриджмен, секретарка

ХРЕСТИНИ НОВОСТВОРОНОГО ВІДДІЛУ

Ця небуденна подія відбулася в гарний зимовий день 10 грудня 1972 р., в переповненій ущерть залі при соборі св. Володимира. За головним столом сиділи почесні гості настоятель собору о. протопресвітер Ф. Білецький, настоятель церкви св. Софії о. протоіерей І. Христюк з паніматкою, представниці від Головної Упра-

Хрестини 77 Відділу СУА ім. Алли Горської.

Від ліва: Ліна Басюк — секретарка Окр. Ради Шикаго, Валентина Маланчук — секретарка 77 Відд., Віра Хамів — фін. референтка 77 Відд., Софія Крупка — заст. голови Гол. Управи СУА, Галина В'юн — голова 77 Відд., Валентина Косогор — заст. голови 77 Відд., Людмила Мазяр — орг. реф. 77 Відділу СУА.

Вг. 77, Chicago, Illinois, on the day of its christening.

ви й Окружної Ради СУА та голова 77 Відділу СУА.

Перед початком урочистостей вокальний ансамбль 29 Відділу СУА проспівав гімн СУА, після чого Галина В'юн виступила з привітальним словом і представила присутніх делегаток від різних Відділів СУА.

Організаційна референтка 77 Відділу СУА Люся Мазяр попросила о. протопресвітера Ф. Білецького охрестити новий Відділ. Отці врочисто, при запалених свічках, відправили обряд хрестин і проспівали многолітствія Головної Управи й Окружній Раді СУА, зокрема Любославі Шандрі, яка є хрещеною мамою нового Відділу.

У своєму привітальному слові о. Ф. Білецький побажав новоствореному Відділові СУА успіхів у праці, єдності й остеріг від розбиття на ґрунті територіяльному, релігійному чи партійному.

Після легкої, але смачної, перекуски, голова 77 Відділу в своїй змістовній доповіді чітко окреслила завдання СУА і пояснила, чому саме обрано патронкою Відділу Аллу Горську, цю українку-героїню, яка впала жертвою ворогів України.

Далі виступили з привітаннями заст. голови Головної Управи СУА Софія Крупка і від Окр. Ради Ірина Кузик.

Слідувала розвагова програма, в якій співочий гурток ОДУМу виконав дві пісні. Після цього Емілія Кулик

прочитала свою гумореску „Олімпочка“, за яку дістала відзначення на літературному конкурсі СФУЖО.

Згодом присутні слухали пісень у виконанні вокального ансамблю СУА під мистецьким керівництвом маестра Любо Мадюка. Останньою точкою мистецької частини програми був спів М. Хамова, який проспівав дві популярні пісні, під акомпаньямент проф. Шуця.

З привітаннями виступили представниці Ж'ночого Товариства Прихильників ОДУМ-у, від 22, 29, 36, 84 і 101 Відділів СУА, від Українського Золотого Хреста, від Пластової Станції Шикаго, від Сестрицтв і Парохіяльних Управ св. Володимира і св. Софії.

На закінчення привітав новоохрещений Відділ о. протоіерей І. Христюк, який закликав усіх присутніх до молитви і всі проспівали „Отче наш“.

Програмою врочистости з великим хистом і гумором керувала організаційна референтка Відділу Люся Мазяр.

У заключному слові голова Відділу сердечно подякувала всім, хто причинився до успішного переведення врочистости Хрестин нового 77 Відділу СУА в Шикаго.

Наталія Бражник

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

84 ВІДДІЛ СУА В ШИКАГО, ІЛЛ.

84 Відділ СУА на півдні Шикаго чисельно невеликий, але активний. Очолує його Людмила Хойнацька. Відділ часто відбуває ширші сходини з читанням доповідей, гутірками, показом народньої ноші на лялькових моделях, ужитковим застосуванням народнього мистецтва до модерної хатньої обстановки. Двічі на рік відбуваються імпрези, на яких присутніми є чоловіки й діти членок та гості. Одна імпреза відбувається перед Великоднем, а в її програмі є спільний обід і показ писання писанок, друга перед Різдом із показом ручного виробу прикрас на ялинку.

Передріздвяна імпреза відбулася при кінці грудня 1972 р. в залі церкви св. Михаїла в Шикаго. Увагу учасників притягав зображений на сцені гірський зимовий краєвид із мініатюрними смереками, моделем дерев'яної церкви, зроблений із зубчикосток і моделем хати, колодязем і сльми з кінми та з групами ляльок у народніх одягах із різних областей України. Збоку сцени стояла прибрана ялинка. Діти старшого віку пояснювали присутнім народню ношу з різних земель України. Після того діти під проводом старших виконували всякі саморобні прикраси на ялинку. Велике зацікавлення дітей тими зайняттями показує, що варто організаціям молоді, школам, а навіть окремим родинам звернути увагу на ту ділянку самодіяльних зайнять.

Одною з важливих ділянок праці, якій 84 Відділ присвятив окрему увагу, це харитативна акція — висилка пакетів з одягом українським дітям у Польщі й книжок до Бразилії.

Пресова референтка

101 ВІДДІЛ СУА

У березні 1972 р. п-ні Р. Ласко, референтка суспільної опіки, приладила „великодні кошички“ для потребуючих нашої громади. Адреси одержуємо від Бюра Суспільної Опіки.

Літературний Вечір відбувся 3 червня п. н. „Новатори двох світів“. Програму вечора уложив поет Юрій Коломиєць. Він старався порівняти модерністів ньюйоркської групи, а головно Юрія Тарнавського, з модерністами в Україні, наприклад, Василем Голобородьком. Вечір відкрила голова Відділу Роксоляна Полюхович, а вела програму Марія Войтович, яка познайомила присутніх із творчістю

101 Відділ підготовляє ляльковий театр. Від ліва: Марта Ожга, Надія Горб, Арета Мартинюк, Марта Форович, Ірина Субота

Puppet Theatre, Branch 101

Юрія Коломиєця. Сам поет відчитав свої вибрані твори присвячені дружині, та твори присвячені спогадам із дитячих літ в Україні. В другій частині програми виступив вокальний ансамбль „Одна Сьома“ з піснями: „Верховино“, „В'язанка“ і „Червона рута“. Група танцюристів „Метелиця“ виконала народні танки.

Традиційна Осіння Забава відбулась 30 вересня в залі катедри св. Володимира під назвою „Золоте павутиння“. Декорацією зайнялась Христина Таран при допомозі членок Відділу. Буфетом заряджувала Оля Котинська. До танців пригравала оркестра п. Дроста.

Рівнож традиційний показ моди відбувся 5 листопада 1972 р. в ресторані „Петрікас“. Смачний обід замовлено в ресторані, а членки 101 Відділу приготували торт і солодке.

Голова Роксоляна Полюхович привітала гостей і подякувала за численну участь. Членки моделювали одягу, сукні, плащі, черевки з відомих шикагівських фірм. Косметична школа виконала макіяж модельок. Пояснення давала по-українськи Люба Климкович, по-англійськи представниця салону моди. На закінчення переведено виграш. Показ приготували Ярослава Попадюк і Стефа Бойко.

Виставку картин мистця Зеновія Онішкевича влаштував Відділ у днях 24—26 листопада в залі „Левів“. Показано 44 картини, акварелі й олії — краєвиди в традиційному стилі, а теж шкци до портретів Верховного Архiepіскопа Кардинала Йосифа Сліпого й Папи Павла VI. Членки чергувалися

і частували відвідувачів кавою і солодким.

Тепер працює Відділ над новим проектом: ляльковим театром під назвою „Ластівки“. Вже підготовлено першу виставу „Червона шапочка“. Театром займається виховна референтка Христина Терен.

Віра Геді, пресова реф.

102 ВІДДІЛ СУА ІМ. КНЯГИНИ ОЛЬГИ В МАНСТЕР, ІНД.

Відділ засновано в 1969 році. Головою Відділу є дуже енергійна та підприємчива Наталія Шуя. Відділ гуртує 30 членок у віці старшому, середньому і зовсім молодому. Всі членки працюють гармонійно, у взаємній пошані й співпраці, користаючися з досвіду старших і енергії та організаційного хисту молодих. Працю Відділу утруднюють простори, бо членки розпоршені по цілій північній Індіяні.

Ширші місячні сходини Відділу відбуваються переважно в парохіяльному будинку св. Йосафата в Манстер, або деколи в домах членок. Кожного року Відділ відбуває 5—6 ширших сходин і 3—4 засідання Управи. Літом відбувається родинний пікнік, на який приходять чоловіки й діти та рідня членок, а зимою в святочному часі організуємо Просфору-коляду також для членок і їх родин. У 1970 і 1971 роках Відділ перевів дуже успішно осінні забави, на які запрошено ширше громадянство. З весною 1970 року Відділ улаштував показ писання писанок і виставку українського народнього мистецтва в Інтернаціональному Інституті в Гері, Інд. Пояснення і коротку історію дуже цікаво подала Анна Васильовська, референтка зв'язків.

У березні 1971 р. відбулась надзвичайно цікава доповідь Ореста Городиського з Шикаго на тему „Ордени і відзначення“. Доповідь була зілюстрована виставкою понад п'ятдесят габльоток із різними історичними відзначеннями європейських народів. Доповідач подав присутнім історію постановня орденів і відзначень, пояснюючи поодинокі експонати. Присутні мали нагоду оглянути „україніку“ у відзначеннях Росії, Австрії, Польщі, Німеччини, Мадярщини й Італії. Спеціально увагу присвятив першим українським пропам'ятним відзначенням, а також орденам із визвольних змагань та найновішим відзначенням

для борців УПА з підпільних років 1944—1946. По доповіді частовано гостей чаєм і солодким. Опісля Анна Васильовська і Наталія Шуя висвітлювали власні прозирки з поїздки на Україну.

У березні 1972 р. в парохіяльній залі св. Йосафата відбувся дводенний Великодній Базар і виставка картин наших членок-мисткинь Марії Фединяк, Надії Разумової і Дарії Кузенко. Про цю імпрезу було ширше повідомлення в місцевій пресі і на льокальних радіостанціях. Імпреза була надзвичайно вдалою і притягнула чималу кількість чужинців, як також нашої публіки. Крім імпрез для придбання фінансів, Відділ займається висилкою допомогових пачок до Польщі і допомагає грошми Сестрам Василіянкам в Югославії. Найбільшу річну допомогу в сумі 150 доларів Відділ висилає до Бразилії на удержання стипендії — студентки першого року університету. Наш Відділ виповнив свої фінансові зобов'язання супроти Централі й Окружної Ради.

Іванна Головата, секретарка

110 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ В ТВИН СІТІ

110 Відділ СУА заснувала голова Окружної Ради Любослава Шандра 2 травня 1971 р. Відділ начисляє 20 членок. Дві членки приєднано ще в 1971 р., а 6 в 1972 р. Від часу заснування до тепер відбулися 2 засідання Управи, 11 ширших сходин та 2 загальних зборів. Усі засідання Управи, ширші сходини і загальні збори відбуваються в домах членок. Обіжники Окружної Ради і Головної Управи є обговорювані на сходинах. Співпрацюємо з 16 Відділом СУА у формі участі в їхніх імпрезах та в помочі збирання одягів для висилок.

Такі теми були обговорені на ширших сходинах: „Патронки СУА“, „Історія і завдання СУА“, „Статут СУА“, „У неділю рано зілля копала“ (уривок—із повісти Ольги Кобилянської), „Модерна українська поетка — Ліна Костенко“.

Наступні імпрези були заплановані і переведені Відділом: два пікніки, вечірка для членок і їхніх чоловіків, Хрестини Відділу, Ярмарок.

Відділ брав участь у таких акціях: 1. Вислано підписи членок із листом до през. Ніксона з проханням про заступництво за права ув'язнених українських науковців. 2. Участь у Комі-

теті для вшанування Кардинала Йосифа Сліпого. 3. Вислали привіт до Єпископа Всличковського з нагоди його приїзду до Міннесоти. 4. З нагоди посвячення нової церкви св. Константина склали свої побажання в їхній пропам'ятній книзі. 5. В порозумінні з членками голова нашого Відділу разом із головами інших організацій написала спільний лист до през. Ніксона в справі підписання Геритедж Бил у справі навчання наших дітей про українців і інші етнічні групи в школах Америки. 6. Брала участь, доставляла експонати і були господарями виставки українського мистецтва в американському банку з нагоди посвячення церкви св. Константина.

У громадській ділянці наш Відділ є все репрезентований на всіх імпрезах, які відбуваються на нашому терені.

Наш Відділ вибрав собі виховну ділянку і буде зосереджувати свою увагу над дітворою нашого терену, створюючи театр юного глядача, ляльковий театр і т. п. Починаємо наш новий рік зустріччю для дітей у формі маскаради, яка має відбутися з початком березня.

Надія Дорошак, голова

111 ВІДДІЛ СУА В МИЛВОКІ, ВІСК.

Членками Відділу є молоді пані й панни, які народилися і виростили на чужині. В 1972 році Відділ відбув 10 сходин. Головою Відділу є Марія Глесков, містоголовою і скарбничкою Степанія Оліг, а секретаркою Сильвія Р. Курілець. У березні Відділ улаштував продаж українського печива. В цьому самому місяці, на Шевченківській Академії, містоголова виголосила доповідь „Жінка в творах Шевченка“. Щоб молоді родини могли ближче заізнатися, влаштовано в травні для членок та їхніх чоловіків вечірку, яка пройшла з повним успіхом. У літніх місяцях, під час двох пікніків, які влаштовувала укр. катол. церква, наш Відділ займався чи не найтяжчою справою: доглядом малих дітей і забавою з ними. В той спосіб уприємнили ми дітям час, а батькам, членам парохії, дали можливість зайнятися буфетом, чи спокійно поготорити із знайомими.

Провід місцевого Відділу УЖКА запросив наш Відділ до участі в Міжнародному Ярмарку, який рік-річно відбувається в Милвокі, заходами Міжнародного Інституту. Нам доручено зібрати експонати та зайнятися

укр. мистецкою виставкою. В жовтні Відділ улаштував для дітей маскову забаву. В листопаді в Авдиторії-Арені проходив упродовж трьох днів Міжнародний Ярмарок, на якому пишалася українська мистецька виставка. Ми запросили з Вискансин Делс п-ні Анну Скибіцьку, яка дала показ писання писанок. Можемо сьогодні сміло твердити, що наша виставка, між виставками 44-ох інших етнічних груп, мала через повних три дні найбільше відвідувачів. Чужинців так чарувала краса нашого народнього мистецтва, що вони з цілими родинами товпилися біля стола з писанками і в захопленні засипали нас сотнями питань.

Ідучи по лінії української традиції, ми влаштовували для дітвори Свят-Миколаївський Вечір. На забаву-Маланку, яку влаштовувала укр. катол. парохія, наш Відділ приготував дуже добрий буфет і зайнявся декорацією залу.

Дня 18 лютого 1973 р. відбулися Загальні Річні Збори, на яких вибрано нову Управу: Марта Тишинська — голова, Анна Берс — містоголова і скарбничка, Сильвія Р. Курілець — секретарка.

З плянів на майбутнє найбільш актуальним є в нас заснування і ведення дитячої світлички.

Сильвія Р. Курілець, секретарка

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Галини В'юц, незабутньої голови новоствореного 77 Відділу СУА в Шикаго, складаємо 50 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Окружна Рада СУА — Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Йосифа Корисовського, батька нашої членки Дарії Мудрої, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Управа 1 Відділу СУА в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Петра Полянського, чоловіка нашої членки п-ні Володимири і брата нашої членки п-ні Євгенії Дубас, пересилаємо зібрані між членами 80 дол. на Собор св. Софії в Римі та складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Дружині, синові, сестрі й родині Покійного висловлюємо наше щире співчуття.

Управа і членки 33 Відділу СУА в Клівленді

Посмертні згадки

ШИКАГО, ІЛЛ.

З жалем подаємо сумну вістку всьому членству СУА, що 27 грудня 1972 р. несподівано померла на атак серця основниця й перша голова 77 Відділу СУА ім. Аллі Горської бл. п. **Галина В'юн**.

Народилась вона 25 жовтня 1912 р. в Дубні на Волині. З початком І. світської війни родина була евакуована й осіла в Яготині, звідкіля походила мати Галини. Там вона й виросла, а коли одру-

Бл. п. Галина В'юн

Late Halina Viewn, President of UNWLA Branch 77, recently died in Chicago

жилася, проживала у Харкові і Полтаві. Батько її Іван Гришко був арештований і засланий, як кол. старшина армії УНР. Тому й Галина зазнала переслідувань — її виключили з Педагогічного Технікуму. Але вона пам'ятала заповіт батька і свято берегла цей ідеал у своїй душі. Коли з приходом німців до Полтави відкрилась якась можливість громадської праці, вона дала почин до створення Українського Червоного Хреста Полтавщини і провадила його, аж доки німці його не розв'язали. Та й ця її діяльність наразила її і вона чудом осталася в живих.

Прибувши до Америки зразу включилася до громадської праці в Шикаго. Була головою ДОБ-РРУС-у, приймала участь у збірці грошей і виданні 2 тому „Білої книги про чорні діла Кремля“. Останньою, але не найменшою заслугою в її громадській діяльності було створення нового Відділу СУА у Шикаго. Її давньою мрією було zorganizувати українських жінок, які перебували ще поза межами цієї могутньої жіночої організації, що існує майже пів століття. Отож улітку 1972 р. коли, за її словами, „всі тішилися ласками літа, переважно на лоні природи поза Шикаго“, вона присвятила час своїх вакацій виключно тому, щоб створити новий Відділ СУА.

Трагічна вістка про її передчасну смерть потрясла нас, членок новоствореного Відділу та огорнула великим жалем і смутком. В особі Покійної ми втратили не тільки здібну й ідейну провідницю, але й нам дорогу, всіми люблену шановану приятельку і знайому.

Полишила у глибокому смутку чоловіка Якова, сина-інженера Всеволода з дружиною Ларисою, членкою Окр. Ради СУА і двома донечками; брата Василя Гришка й сестру Валентину Дзюбинську з родинами.

Нехай же її щира і безмежна любов до української національної справи взагалі, а жіночої зокрема, буде тим полум'ям, що запалюватиме нас до продовжуння цього діла, яке вона започаткувала.

Управа 77 Відділу СУА ім. Аллі Горської

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. о. Ярослава Полянського в Німеччині, брата нашої членки п-ні Євгенії Дубас, складаємо 20 дол. на Фонд Укр. Церкви в Потребі, а сестрі Покійного і родині висловлюємо щире співчуття.

Управа і членки 33 Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Стефанії Дудун складають на Фонд Музею

Членки 81 Відділу СУА і приятелі Покійної в Дітройті і Воррені

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Томи М. Котика, батька нашої членки Христини Лисобей, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

43 Відділ СУА ім. Олени Пчілки у Флядельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Ірини з Зарембів Подюк складаємо 89 дол. на пресовий фонд Н. Ж. та Фонд Бабусі

Членки 68 Відділу СУА і приятелі Покійної в Сираксозах, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Зенона Гадзевича, брата нашої членки й голови Окр. Ради Нової Англії п-ні Ольги Платош, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

93 Відділ СУА ім. Олени Степанів в Гартфорді, Конн.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. інж. Андрія Волосенка складають 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Марія і Наталя Даниш, Нью Йорк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Антона Федькова, батька пні Слави Букачевської, складаємо 10 долларів на пресовий фонд Н. Ж.

Олег і Іванна Ратич, Едісон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Михайла Попеля складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Олег і Іванна Ратич, Едісон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анни Антоняк, матері п-ні Євстахії Шуган, пересилаю 6 дол. на передплату журналу для бабусі.

Марія Кузів, Бей Шор

У ПАМ'ЯТЬ найдорожчого й незабутнього бл. п. чоловіка Романа Коцика складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Теодосія Коцик, Рочестер

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. д-ра Володимира Чавса і бл. п. Ірини Подюк складаємо 50 дол. на Стипендійний Фонд для української молоді в Бразилії.

Зиновій і Теодосія Савицькі Ютика, Н. Й.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ артиста української сцени Михайла Лисовика та полк. Тимофія Шкарупи складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Марія Лисовик-Дзюблик з родиною, Бовлінг Грін

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬП'ЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ТРЕТЄ

Конференція СФУЖО в Європі

Пленарна Сесія Ради СФУЖО, що відбулась недавно тому у Філадельфії, поставила в організації ділянці краєві конференції, як перше своє завдання. Ці конференції мали б обговорити біжучі справи СФУЖО й складових організації даної країни і налагодити тіснішу співпрацю з Гол. Управою СФУЖО зі складовими організаціями та самих організацій між собою.

Першою такою краєвою конференцією буде з'їзд представниць жіночих організацій в Європі. Він назначений на 15-17 червня ц. р. у Манчестері, Англія. Участь візьмуть — Організація Укр. Жінок ВБританії, Т-во ім. О. Теліги в Англії. Об'єднання Українок Бельгії, Обеднання Укр. Жінок Німеччини, Союз Українок Франції і Укр. Жін. Союз Австрії, отже разом б організацій.

Цю Краєву Конференцію СФУЖО відвідає голова СФУЖО п-ї Стефанія Савчук. Це буде для неї найкраща нагода запізнатися з представницями наших організацій в Європі та вглянути в їх прямування й потреби. З другого боку вони зможуть привітати пані голову, яка недавно тому очолила нашу Федерацію.

Обидва дні Конференції будуть виповнені панелями і дискусійними зустрічами. Ось теми поодиноких сесій: „Наші організаційні завдання“, „Дискусія з молоддю“, „Огляд сусп. опіки в різних країнах Європи“, „Праця в користь України“, „Наша співпраця зі СФУЖО“, „Проекти на майбутнє“.

Останній день Конференції призначений на Свято 25-ліття СФУЖО. У програмі намічені виступи місцевих мистецьких сил.

РОКОВИНИ ГОЛОДУ

Центральною проблемою українського поселення у всіх країнах світу є гідне, змістовне і всеохоплює відзначення трагічної річниці — 40-ліття голоду в Україні.

Пригадуємо нашому членству, що голод в Україні в 1932-33 рр. був штучно зорганізований. Урожай в Україні був у тому році високий. За державними статистичними даними в Україні було зібрано 18 мільйонів тон збіжжя, яким упродовж року можна було прохарчувати 55 мільйонів населення, значить далеко більше, як було населення в Україні. Москва ж хотіла приневолити українське селянство до колективізації і застосувала нелюдський засіб грабунку, відбираючи населенню всі харчові припаси. Це „викачування“ харчевих засобів було проведено з безглядною жорстокістю, щоб зломати хребет української нації і загнати її навіки в московську кормигу. Бо ж в одноосібному господарстві український селянин, мав хоч скромне, проте незалежне існування. Колективізація була неприйнятна для його духового ества, тому селянство ставило спротив цій колективізації і внаслідок того Москва видала закон всецілої здачі українського збіжжя державі. За задержання найменшої кількості збіжжя карали каторгою й розстрілами і так само карали і матерів за те, що вони збирали залишені в стерні колоски, поживу вмираючим із голоду дітям. Нелюдською силою геноциду знищено в Україні понад 6 мільйонів населення. Деякі села вимерли поголовно. Коли ж міжнародні організації хотіли допомогти Україні, то Москва цю допомогу відкинула.

У зв'язку з цією трагічною річ-

ницею Секретаріят СКВУ видав вільно до всіх українців у вільному світі. Заклик відноситься до всіх організацій і до кожної української людини зокрема, щоб гідно відзначити перед світом безпрецедентний акт геноциду. Призначена для цього дата: **25 березня 1973 р.** Управа СФУЖО всеціло підтримує цей заклик Секретаріату СКВУ і гаряче закликає все своє членство активно включитися в відзначення цієї трагічної події нашою вільною українською громадою. Згадаймо тих усіх безіменних матерів, що віддали життя своє рятуючи від голоду тих найменших і помолімося за спокій душ їхніх!

Не забуваймо того, що й тепер нашої поневоленій Батьківщині грезить голод. Внаслідок большевицької господарської системи у сполучі з неврожаєм настав брак збіжжя продуктів і картоплі. Це утруднює не тільки прохарчування сім'ї, але й підрізує тваринно-молочну господарку у країні. А це в першу чергу відчують діти. Знов нависла над Україною загроза, яка — коли не вигубить частину населення — то всеж відоб'ється на фізичному розвитку молодого покоління.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю сердечну подяку родині і знайомим, що привітали мене в день моїх 80-літніх уродин. З тієї нагоди складаю 10 дол. на „Українку в світі“.

Ганна Дмитерко-Ратич
Едісон, Н. Дж.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Із Пленарної Сесії Ради СФУЖО:

Президія Сесії 25 листопада 1972 р.: Сидять зліва — пп. Мирослава Ласовська, д-р Марія Квітковська, Ірина Павликовська, Стефанія Савчук, голова, Уляна Целевич, доповідниця, д-р Стефанія Потоцька, Ольга Штайнер, Марія Солонинка, Олександра Селепина.

World Federation of Ukrainian Women's Organizations held its Session on November 24—26, 1972 in Philadelphia, Pa.

ДО XIV ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

XIV Літ. Конкурс СФУЖО проголошений на опис зустрічі з найбільш цікавою людиною, що її довелося в житті стрінути. Речень Конкурс у припадає на 31 травня 1973 р.

До тепер надіслали свої дописи (авторки подані під псевдом): 1. Зоя „1920 рік“, 2. Межа „Тричі з І. П. Багряним“.

Очікуємо дальших дописів.

КОМІТЕТ ЛІТ. НАГОРОДИ

ЧЛЕНКИ - ПРИХИЛЬНИЦІ В 1972 Р.

У Н. Ж. ч. 2 1973 р. розпочали ми перелік в плат членок-прихильниць СФУЖО, що внесли свою вкладку у 1-му півріччі 1972 р. Звичайно їх вкладка була призначена на 1972 р., а у випадку, коли вона внесена за інші роки, — є подана в дужках дата. Ця вістка відноситься тільки до даної особи, а не до прізвищ, що вчислені перед тим або після неї.

Ольга Ясінська (71, 72), Ірина Качанівська, Анна Капітан, Олена Клишин, Марія Кочерган (71, 72), Оксана Копачівська, Марія Козак (71), Ольга Ковальчук, Марія Крамарчук (71, 72), Стефанія Крохмалюк, Анна Курилів, Віра Кушнір, Регіна Лапунька (71, 72), Анастасія Лебідь, Іванна Левицька, Любов Луцька, Іванна Мартинєць, Євгенія Мазела (71, 72), Бронислава Мельник, Анна Мудик (71, 72), Марія Мудрик, Дозя Михайлюк, Володимира Михайлів, Емілія Микитюк (71), Софія Олесницька, Катря Пелешок (73, 74), Василина Петришин, Анна Полос, Марія Проців, Дора Рак, Галина Рудницька (71), Ка-

терина Редкевич, Стефанія Савчук, Галина Сенишин (70), Марія Січинська, Марія Сінякевич (71), Марія Слободян, Леонія Слюзар, Анастасія Смеречинська (71, 72), Марія Струмінська (71), Анна Сивуляк, Ірина Судчак (70), Ірина Шмігель (71, 72), Лідія Вахнянин, Розалія Вакулинська (70), Євгенія Вербицька, Марія Віршук (72, 73), Стефанія Залітач, Стефанія Залевська, Анна Зуб.

ВИСТАВКА ОБРАЗОТВОРЧИХ МИСТКИНЬ

Під час Пленарної Сесії Ради СФУЖО, в днях 24 листопада — 3 грудня 1972 р., відбулася в Мистецькій Студії у Філадельфії виставка картин образотворчих мисткинь. Улаштуванням виставки зайнялась окрема Комісія під проводом п-ні Стефанії Бернадин. Членами Комісії стали — пп. Наталія Стефанів, Лідія Візерканюк, Софія Лада, Оксана Ванчицька, Ванда Заводська, Богданна Палевич, Ірина Юрчак, Наталка Безбородько, Іванна Ліщинська, Марія Татарська і Катерина Пак.

На заклик у пресі і запрошення відгукнулось 45 мисткинь. Їх картини переглянуло Жюрі в складі — Наталія Стефанів, Софія Лада і Лідія Візерканюк. Мистецьким дорадником виставки був проф. Петро Мегик. Разом із мистцем С. Рожком допоміг при розміщенні картин. Їх було 105 у залі Студії.

Дня 24 листопада 1972 р. виставку відкрила п-ні Стефанія Бернадин, голова Комісії. Доповідь про завдання жіноцтва в образотворчому мистецтві виголосив проф. П. Мегик. Потім п-ні

Бернадин представила присутніх мисткинь.

Із нагоди виставки був виданий двомовний каталог. Виставку відвідало 216 осіб, між ними також американські мистці. Був живий відгук в українській пресі.

ЦЕ БУЛО ВЖЕ ЗАПІЗНО..

Несподівану і болючу смерть д-р Лідії Макарухи-Іваницької Союз Українок Аргентини переживає дуже тяжко. Ми втратили велику людину, що покинула нас у молодому віці. Її невсипуща енергія, запал і любов до української справи могли ще багато принести користи українській спільноті, а особливо жіночому рухові.

До останнього моменту жила громадськими справами — ще 20 хвилин до смерті ми обговорювали справи СУА — смерть настала несподівано, без терпіння відійшла у вічність.

Того дня я була з нею. Почувала себе добре, ми говорили про справи СУА, але під час розмови зауважила я, що вона блідне. На мій оклик „Лідо!“ не було відповіді. Прийшли два лікарі й сестри того шпиталю, де вона перебувала, рятували всіми способами, але рятунку вже не було.

При її важкій хворобі потрібно було спокою і відпочинку. Але вона це відсувала. Лікарі радили їй оперуватися ще з початком 1971 р., але вона все відтягала, кажучи: „Доки не стане пам'ятник Т. Шевченкові, доти я оперуватися не буду“. Операція відбулася після відкриття пам'ятника 27 грудня 1971 р. — це було вже запізно... **Инж. Катерина Мурашко**

Буенос Аїрес

Українська ВИШИВКА

Кошик із свяченим

(Пасківник)

Дари Божі, що несемо святити, містяться в спеціальному кошику, який зветься на Гуцульщині „пасківник“ Звісно, гуцули кошика не вживають, а вирізьблюють спеціальну посудину з дерева на ту ціль. Але чи вона з дерева, чи з лози — то її призначенням є вмістити свячене. Отже й кошичок будемо звати пасківником.

Його вистеляємо скатеркою, рушником або настільничком. Як гарно відкрити його вишиті або виткані краї, коли ставляємо його в церкві до посвячення! Це ж ще збільшує наш святочний настрій і набожність тієї врочистої хвилини. Тому вже треба задалегідь подбати, щоб така ви-

стлка в нас була. І то величююю достосована до нашого пасківника.

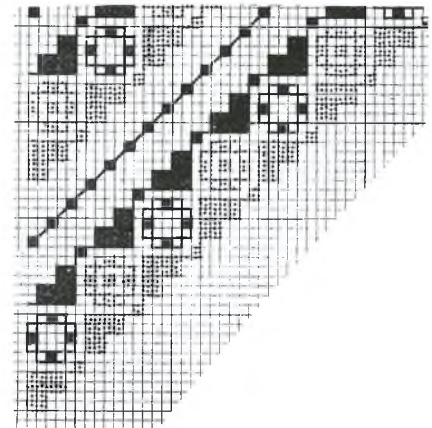
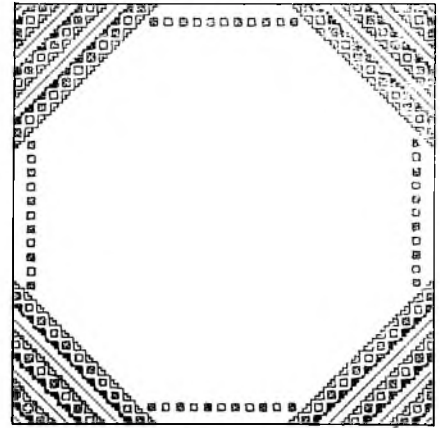
Подаємо проєкт таких святочних скатерок. Вони — прямокутні й вишиті тільки краєм. По змозі добираємо легку вишивку, щоб недовго її вишивати і легко було її випрати й випрасувати.

Скатерка до пасківника

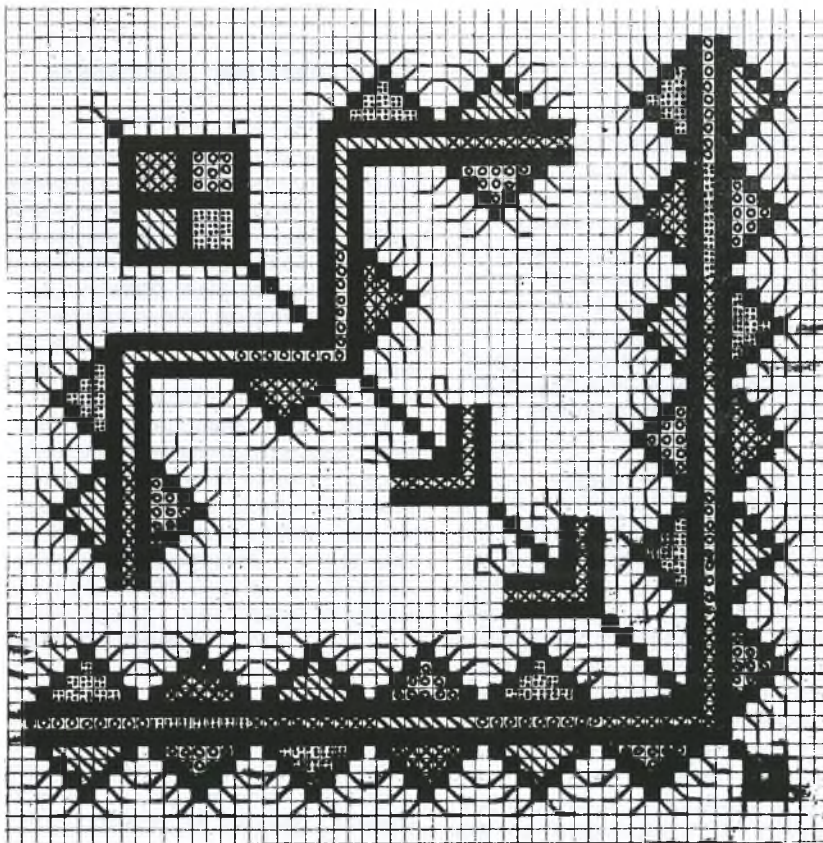
Матеріал: біла або кремова панана.

Вишивка: скатерка обведена кругом тяглим узором. У рогах скатерки приміщений мотив, або — скісний взір примінений у рогах.

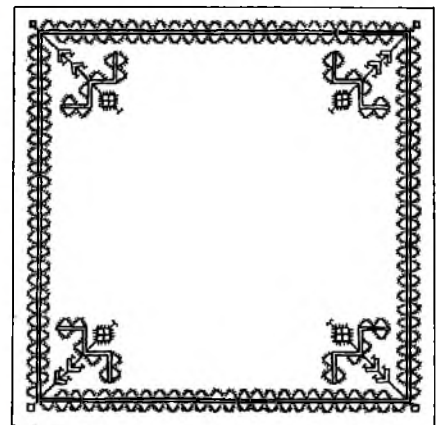
Викінчення рубець скатерки загнутий і прикріплений до вишивки.

Взір із скісною прикрасою: чорна ■ ч. 310, помідорова .. ч. 900.

Взір із роговою прикрасою: чорна ■ ч. 310, червона хх хх ч. 321, зелена /// ч. 701, жовта оо оо ч. 307, помаранчева ч. 740.

Проекти скатерок для пасківника
Embroidered napkins for
Easter basket

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ПАСКА НА СВЯТОЧНОМУ СТОЛІ

Всі ми знаємо, яке значення паски у Великодньому часі. На святочному столі вона займає центральне місце. В часі Великоднього скіданку, коли родина ділиться свяченим яйцем, до того кожен член родини дістає ще кусник свяченої паски. Бо паска — це пасхальний хліб. Вона пригадує, що під час останньої вечері Спаситель вставане поділився хлібом зі своїми учнями.

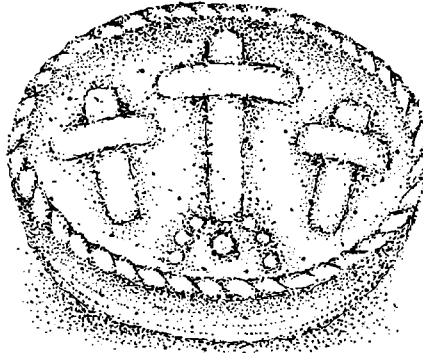
А тим часом треба ствердити, що вона з нашого святочного стравопису зникла! Справді, в наших інтелігентних родинах у краю вже не пекали пасок. Її заступила всесильна „бабка“, оте диво нашого печива з копи яєць і найбільшої муки. І ця власне бабка витиснула паску з її центрального місця.

А це зовсім неправильно. Бабка безумовно смачніша за паску. Височить над столом, прикрашена склицею і кольоровим мачком. Але ця її смакова перевага не надає їй того традиційного значення, що має паска.

Отже вернімось до паски! Поза цією повагою, що пасці надав впродовж віків наш народ вона має ще одну прикмету. Паска, а радше її форма і прикраси є дуже різні й залежать від околиці, в якій вона постала. І так — високу паску печуть на Поділлі, дещо нижчу в горах. Різноманітні її прикраси на Покутті, а скромніші на Поліссі. Як гарно було б, коли б ми могли відродити ці форми паски в кожній нашій сім'ї!

Та поки це станеться — багато води пропливе. Бабка — ота багата родичка паски — не так легко відступить своє місце на святочному столі. Тому спробуємо наперед спекти паску у невибагливій формі. Бо річ не в тісті — воно по всій Україні однакове в дуже невеликими відхилами. Але форма і прикраси — от де найбільша трудність!

На наше прохання п-і Анна Сивуляк, почесна членка СУА, спекла цю паску. Форму її перейняла від жінки з Тернопільщини, припис на тісто випробувала сама. Спробуємо її спекти в цьому році!

Паска з Тернопільщини. Прикраси з тіста може виконати й початкуюча господиня.

Ukrainian Easter bread

Паска

Потрібно: 4 яйця, ½ горнятка цукру, 5 горняток борошна (муки), 1 кубик дріжджів свіжих, або 1 пачечка сухих, 1 ложечка солі, 1 ложечка ванілі, ½ ф маргарини або масла (може бути пів на пів), 1 бляшанка кондензованого молока (Carnation milk), трошки води на розпушення дріжджів.

Втерти цукор з товщем, додати 3 цілі яйця і 1 жовток. Окремо розмішати дріжджі з літньою водою і влити їх до маси. Тоді потрохи досипати борошно і місити. Під час мішення доливати потрохи молока, в якому є розпушена ложечка ванілі для запаху. Місити аж почне відставати від руки (біля пів години). Поставити прикрите тісто на теплому місці, щоб підійшло. Повинно вирости двічі стільки. Вимстити дві форми розміру 9 x 4" і виложити до них тісто з миски, залишивши частину тіста для вироблення прикрас.

Тісто на прикраси ще раз пере-

качати на стільниці, підсипавши борошном, щоб воно стало гущіше. Тоді уформувати з тіста валочки. Грубший валок послужить нам для вироблення хрестів по середині паски. Тонші валочки можна сплести в кісочку (три валочки), або скрутити два валочки в шнур — все це для обведення паски. Окремо треба виробити в борошні кульки з тіста і вмістити їх у підніжжі більшого хреста. Це в устах народу були „сльози Богоматері“. Так прикрашені обидві паски треба помастити розбитим білком, що залишилось.

Всунути їх до нагрітої печі на 350 ст. і пекти $\frac{3}{4}$ год. Як відомо, не кожна піч пече однаково, отже господиня повинна температуру і час печення достосувати.

Примітка: З власного досвіду знаю, що тісто, замішене зразу гущіше, а розріджуване під кінець доливанням рідини — є ніжніше, як таке, що на початку мішення є рідке, а потім гусне. Тому я застосувала цей спосіб виконання в цьому приписі. А. Сивуляк

Святозне печиво

Мазурок „циганка“

Ще одне печиво з давніх літ! Цей мазурок був дуже популярний на Наддніпрянщині. Його звали „бакалейкою“ або „циганкою“ Перша назва зрозуміла, бо ж у нього входили різні бакалії. Другої назви не може йнакше в'яснити, як хіба тим, що вважалося печивом, легким до виконання. Мовляв і циганка зуміла б спекти!

Отже й не диво, що мені малій дозволили спробувати своїх сил на цьому печиві. Мені тоді було 12 років. Я хотіла виконати це зовсім самостійно і справді могла похвалитись. Мазурок „циганка“ вийшов на славу. Навіть батько одсбрив його.

Ізидора Борисова

Потрібно: 5 яєць, 1 горнятко цукру, 1 горнятко борошна (муки), 1 горнятко січених горіхів, 1 горнятко родзинок, 1 горнятко фіг, 1 горнятко крайних дактилів, ½ горнятка помаранчевої шкірки, ½ горнятка цукати, 1 вафля (андрут).

(Закінчення на обкладинці)

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXX.

MARCH, 1973

No. 3

The Women in Shevchenko's Life

All Ukrainians know Shevchenko the poet and champion of human rights — but few know him as a human being and fewer still know what an important part women played in the life and creative work of this genius.

The loss of his mother when he was nine years old, and the coming of a stepmother with three of her own children shortly after, brought Shevchenko closer to his own three sisters who were very kind and tender towards him and who defended him against his stepmother's wrath. His poem "Katyryna" is dedicated to his sister Catherine, and his tender relationship with his youngest sister, Irene, is best seen in the poem "Sestri" (To a Sister).

Shevchenko's first love was Oxana whom he first saw when he was thirteen. He was grazing sheep beyond the village and was overcome with tears at the sudden realization that he possessed nothing, when a girl who had been picking hemp came to him, consoled him and kissed his cheek. This girl does not leave his memory throughout his life. He speaks of this memory in his poem "To Oxana K." and Oxana appears in several of his works written throughout his life. In all the women that he met during his lifetime, he always unconsciously searched for that something that would remind him of his "pleasant, curly Oxana."

Some years later in a short stay in Lithuania, while in the service of the Engelhardts, he fell in love with a Polish seamstress who paid a lot of attention to him. But Shevchenko's master left Lithuania for Petersburg where Shevchenko soon got ac-

quainted with well-known Ukrainians and later with a famous Russian poet Zhukovsky and a well known at the time painter Bruegel. Through the efforts of these two men, Shevchenko's freedom was bought in 1838.

Shevchenko had been given art instructions while still in the Engelhardt's service — he now continued at the Academy of Arts, receiving a silver medal. Of his new life Shevchenko wrote "You dress yourself well, go to the theatre, listen to concerts, live among good thoughtful people; in one word, you bask in a paradise — but what is happening there, at your home in Ukraine?"

In such moments of introspection, which increased with time, he would stop painting and socializing, lock himself in his room and write verses. It was at one of these times that he wrote what has become one of the most popular of Ukrainian songs — "Oh Dnieper." The first collection of Shevchenko's poems — "Kobzar" — includes several ballads and verses on ill-fated and unrequited love — like "Topolya," "Kataryna." His greatest poem, "Haydamaky," appeared the year after "Kobzar" was printed. These two works made Shevchenko famous throughout Ukraine.

In 1843 Shevchenko returned to Ukraine — he had left a 15 year old, ragged slave — he was returning, a free, mature, well dressed man. He was now an honored guest, and as such, eventually met the Prince and Princess Repnin. Princess Barbara Repnin was attracted to Shevchenko and a strong affectionate bond grew between them despite

the fact that the Princess was much older. Their friendship remained platonic and deeply affectionate throughout Shevchenko's life.

Returning to Petersburg, Shevchenko completed his studies with a diploma in Art from the Academy. This was the year (1845) of his greatest productivity and his greatest revolt against the unjust social order. Shevchenko continued writing poems of protest although many writers were being arrested. His time finally came and in 1847 he was sentenced to compulsory military service in the Kirghiz Steppes under prohibition to write or draw. However he did manage, under great difficulties, to compose a whole cycle of lyric poems full of longing for his native land. The Princess Repnin wrote to Shevchenko during this exile and attempted to intervene on his behalf several times.

A change of command at one of the forts to which Shevchenko had been sent, brought a new love into his life — the commander's young wife Agatha. Shevchenko was a guest many times of this more lenient officer's family and painted Agatha's portrait, during which time he fell in love with her. Their attachment soon became an item of gossip and Agatha broke off the relationship abruptly. Shevchenko was hurt but this blow made him look at women more soberly. Although he admitted that no one could live without love — especially an artist.

Through the efforts of his friends and followers, among whom was the wife of A. K. Tolstoy, Shevchenko was released in May 1857. While waiting for permission to return to Petersburg, Shevchenko met and be-

Headquarters News

Our ancestors, the ancient Slavs, like the Anglo-Saxons, divided the year into two parts — winter and summer. That is why, in old folk ballads and fairy tales, winter fights not spring, but summer. This is also why it is that on “Stritennia” (a holy day, Feb. 15) winter and summer meet to change places. Only much later did the Slavs begin to divide the year into

came fascinated with a young actress, Catherine Piunova. His serious love for her was not reciprocated and once again he became disillusioned. On getting the permit to leave, he went to Moscow to be reunited with his faithful friend, the Princess Repnin. This meeting stirred strong emotions in his heart — and although he recognized that these could turn to true love, he also realized that by now he had become a prematurely aged and broken man, while the Princess seemed to be younger than ever.

Returning to Ukraine, Shevchenko wanted to marry and have a home. He wanted to marry his brother's servant girl, Kharyta, but the family and the girl were opposed. Then he wanted to marry a Ukrainian serf — Likeria Polusmakova — a servant in the home of Petersburg friends, but he soon came to the conclusion that he had not fallen in love with her, but with an imaginary ideal.

Shevchenko died, a bachelor, on his birthday, March 9, 1861 and was buried by the Dnieper River. Only his Oxana could not be buried beside him. But millions of “Oxanas” have since been reared in the noble words of Taras Shevchenko — full of great and mighty feeling, a feeling of great love for beauty, freedom, truth and love. Ivan Franko wrote “In world literature there is no poet who became such a consistent, such a fiery, and such a conscious defender of women's right to a full and human life” as is Shevchenko.

four parts — winter, spring, summer, autumn. Many customs and songs were devoted to the greeting of spring, which had an image of beauty, strength and hope.

With the coming of spring, our concerted efforts can renew this image in the UNWLA.

All Branch Boards, especially newly elected officers and chairmen, should review all the materials received from Headquarters this past year. Special note should also be taken of the most recent Newsletter from the Editor of OUR LIFE and from V.P. Ivanna Rozankowsky.

Are all of your members well acquainted with the UNWLA Constitution and Bylaws?

Alexandra Riznyk
Vice-President

REPORT OF UNWLA BRANCH 60

Branch 60 of Cleveland, Ohio, submits the following resume of activities of year 1972.

February: “Pysanky” demonstration was presented by Marie McElroy and Irene Fedak. The traditional Easter basket preparation was explained by Jennie Bochar.

March: A “pysanky” demonstration was presented by Jennie Bochar at the Parma Public Library and also a television tape of Jennie Bochar and her son demonstrated the art of pysanky.

A fine arts show was sponsored by our Branch at the Parma Library. From private collections were works of Gerulak, Hnizdovsky, Greenwald and many others.

April: The head librarian, of American descent from the Parma Library gave a book review of John Kolasky's “Two Years in Soviet Ukraine.”

May: Kits consisting of instruction for Ukrainian embroidery and materials were given to members to encourage the art and adopt it to their modern dress.

June: We participated in “Under One Flag” festival at the May Company, selling traditional foods and Ukrainian articles.

October: Our branch was represented by Jennie Bochar and Mary Fedak at an Octoberfest Book Carnival. Displayed were pysanky, embroidery, ceramics, wood carvings and other items.

November: For the past months the members were busy making pine cone wreaths, Christmas stockings, Nativity scenes, and many other articles, for the Christmas Bazaar which was held in December by the combined UNWLA branches.

Besides all this our branch has contributed to the Harvard Chair Studies, donated books to the Catholic and Protestant school libraries. We also gave a two year subscription of the “Forum,” a fine Ukrainian publication in English to the Parma Library. We urged the members to write their Congressmen and Senators protesting atrocities in Ukraine.

Mrs. Mary Fedak
Pres. Br. 60

BRANCH 37 UNWLA DETROIT

A gift to the OUR LIFE Reserve Fund was given in memory of Dr. Stanley Lipinski by Mr. and Mrs. Walter Strokon.

In commemoration of their Thirtieth Wedding Anniversary a gift to the OUR LIFE Reserve Fund was given by Mr. and Mrs. Walter Strokon.

Branch 37 contributed to the OUR LIFE Reserve Fund in memory of Mr. Jack Fortuna, father of Miss Marianna Fortuna and Miss Estelle Fortuna who are members of the Chapter.

PHILADELPHIA INQUIRER FEATURES EPIPHANY EVE FEAST

On Sunday, Jan. 14 Branch 98 of the Ukrainian National Women's League of America held its traditional Epiphany Eve supper in Philadelphia. The Executive Committee invited Mrs. Elaine Tait of the Philadelphia Inquir-

What to Read

Mychajlo Osadchyj. BIL'MO. (Cataract). Avtobiohrafichnyj narys. Paris. Baltimore. V. Symonenko Ukrainian Publishers Smoloskyp. 1971. 208 pages.

The last decade has brought us quite a few outstanding works from the "underground" or "samvydav" press in Ukraine. Among them is Osadchyj's **Cataract**. Philosophical depth and biting satire, successful literary devices and touching episodes put this book on the level

er to this celebration. Mrs. Tait is the Food Editor of the newspaper in charge of the **Food Guide** section. Although she was unable to attend, Mr. E. Eddows represented her and photographed the beautifully decorated festive table. The traditional 12 dishes were prepared by Mesdames: I. Yurchak, C. Perfecky, V. Andrejczyk, Z. Kunasz, S. Hollaway, and L. Buhaj. Mrs. L. Dychdala baked a magnificent "kolach." The president of the branch Mrs. Irene Yurchak and the vice-pres. Mrs. Christine Perfecky prepared a resume of Ukrainian Christmas traditions and dishes for Mrs. Tait in the English language, as well as several Ukrainian recipes.

Mrs. Elaine Tait's article about the Ukrainian Epiphany Eve feast appeared in the Sunday Jan. 21 edition of the **Philadelphia Inquirer**, which reaches close to three million readers in the Delaware Valley. It was the first page feature story of the **Food Guide**. Mrs. Tait described the Epiphany Eve traditions, the twelve dishes, and gave detailed recipes for varenyky and holubci. Two pictures enhanced the story. The response to this article was tremendous. Many Americans called not only the **Inquirer**, but also members of Branch 98 requesting information about Ukrainian cookery, culture, arts, and crafts. Mrs. Tait promised that in the future other similar articles would appear in the **Inquirer**.

of Solzhenitsyn's "One Day." It is a book which should definitely be translated into many languages.

The thirty-two year old author instead of a Ph.D. diploma received a three year sentence in Soviet prisons and camps (although his dissertation on Ukrainian literature was already accepted). **Cataract** comprises of poetry and prose sections. The latter is more than an autobiographical narration of an erudite prisoner. It is more than a simple description of one man's prison sentence, of a "zek's" life in Mordovia, USSR. It is a most talented presentation of cinematographic and surrealistic episodes full of philosophical observations.

In his camp recollection Osadchyj shows us glimpses of well known Ukrainian intellectuals (such as Zalyvacha, Shevchuk, Hevrych, Soroka), as well as those of other nationalities (the Latvian poet Skuenienks, the Russians Sinyavsky and Daniel). We are exposed to the events of everyday camp life which also reflects the prisoners' cravings for other needs besides the everyday bread: we see unique and interesting descriptions of the large international intellectual camp community and their literary commemorations — UN style. They organized (secretly) programs dedicated to Ivan Franko, or Rustaveli or Rainis . . .

The poetry section contains Osadchyj's thirty-one longer and shorter poems, all written during his imprisonment. There are also a few poems which are assumed to be his translations of poetry from other languages.

Cataract may well serve as an eye opener for those, who still believe in the existence of justice in Soviet courts; but Osadchyj's first-hand experience in 1966-67 will definitely prove the opposite to them. He masterfully removes the cataract so all could see the truth.

L. M. L.

AN AMERICAN SOYUZANKA SPEAKS

Our group was asked the question — "What do you expect from the Soyuz Ukrainok." We can only answer that we look to Soyuz Ukrainok for guidance and to be a non-partisan group . . . for parties only divide us, not unite us. We also want to contribute to Soyuz Ukrainok as Ukrainian-American women. We, of a different generation still have the same common bond, that is, our Ukrainian heritage and culture . . . we reach out in this respect on level ground and we keep in touch.

Our only basic problem with our Ukrainian women is the fact that many insist that we should always use our Ukrainian, but you must realize that at times you may have as much difficulty understanding us as we do you. The literature from Headquarters and other Chapters is usually written in Ukrainian. This presents a problem in our Chapter, if the President cannot read Ukrainian. Often the event has passed, by the time the correspondence is translated at our monthly meeting.

Within our ranch 58 at present we are growing in membership, and we find amongst ourselves great compatibility and interest. We also enjoy meeting at each others' homes monthly. Our activities include social parties, bake sales, Old World Market, the Ukrainian Ethnic Festival, and promoting Ukrainian culture within our communities: such as pysanka demonstrations and speeches pertaining to our customs. We have all been working diligently towards the Ukrainian Village, which will be a Senior Citizens Home, and to date we have donated \$2,833.00 towards this worthy cause which is so desperately needed in our Ukrainian community.

Many of our members are also active in other clubs, charities, foundation work and church groups.

For some members, the only link in our way of life today with Ukrainian culture is belonging to a branch of Soyuz Ukrainok. Our world today has expanded a great deal compared to that of our mothers. We may refer to Women's Lib of today, however, I cannot help but think that the women's lib door opened when

(Continued on back cover page)

Support 'Our Life'

НАШИМ ДІТЯТАМ

Дев'ятого березня 1814 року народився найкращий поет України — Тарас Григорович Шевченко. Помер він сорок сім літ пізніше, також у березні (десятого березня 1861 року). Отже, березень — це місяць шанування пам'яті Шевченка.

Тарасів батько був невеличком багатого, але недоброго пана. Мама Тараса померла, коли хлопчик був ще малим, і Тараса виховувала його старша сестра. Тарас мусів змалку працювати, але він хотів учитись і знаходив дорогу до книжок. Він навчився писати й малювати і присвятив ціле своє життя для України й українського народу. У своїх творах Тарас Шевченко закликав українців боротись за свободу. За це царський уряд заслав поета далеко-далеко від рідного краю. Там Шевченко захворів, і коли його звільнили, він був замучений, виснажений і, повернувшись в Україну, незабаром помер.

Помер Тарас Шевченко, але слова його ніколи не помруть. Всі українці їх читають і бережуть. Зокрема, Шевченка дуже люблять діти, бо й він їх дуже любив. В рідній школі ми вивчаємо твори нашого великого поета, що заповів нам навчатися чужого, але не цуратися свого.

У своїх творах Тарас Шевченко часто розповідає про дітей. Ось один із його віршів, у котрім мова про малу дівчинку, що вдяглась у мамину одягу й прийшла відвідати свого дідуся:

**

Старий сидів в сорочці білій,
В брилі, на призьбі. Перед ним
З собакою онучок грався.
А внучка в юпку одяглась
У мамину і ніби йшла
До діда в гості. Засміявся
Старий і внучку привітав,
Неначе справді молодицю:
— А де ж ти діла паляницю?
Чи, може, в лісі хто одняв?

Згадаймо Тараса Шевченка

Рисунки Лідії Пясецької

Чи, попросту — забула взяти?
Чи, може, ще й не напекла?
Е, сором, сором! Лепська мати!

Тарас Шевченко

**

Діти, Якщо Ви не розумієте всіх слів, ми вам допоможемо. **Призьба** — це низенька прибудова навколо

сільської хати, на котрій дуже люблять сидіти влітку дідуся й бабуні. **Молодиця** — молода жінка. **Паляниця** — смачний білий хліб. **Лепська** — гарна. Тут дідусь жартує з маленької внучки. Якщо Вам іще щось незрозуміло, запитайте в тата або мами, вони вам з радістю пояснять.

Довгоніс

К. Перелісна

Погано жилось маленьким пташкам узимі. Снігу нападало багато — всю землю закрило, всі дерева, всі кущики обліпило, ніде й зернятка не дістанеш. Можна було із-під кори жучків яких попоїсти, та як до них доберешся?

Кора тверда, мерзла, ще й сні-

гом тріщинки на ній позаліплювало. Літають бідні синички, чижики та королики між деревами, з гілки на гілку стрибають, сніг обтрушують, пробують кору дзьобати, так де там! Коротенькі та слабкі у них носики, ніяк жучків з-під кори не видовбають.

— Дзю-ю-бай! Дзю-ю-бай! — Кричать пташки одна до одної та аж крилечками кору б'ють.

— З'ім! з'ім! — Пищить маленький чирик, а їсти нічого.

— Всім! всім! — Озивається до нього синичка. А воно не тільки „всім“, а й для неї самої нічого нема.

— Бі-і-да! — журяться королики. — Бі-і-да! Малий ніс!

А тут ятел прилетів, плюхнувся з льоту вниз на стовбур старого кленка, пазурями за кору вчепився, зиркнув угору на пташок, спитав: „Які? які?“

„Ці! ці! ці-і!“ — закричала швиденько синичка і стукнула своїм дзьобиком перед ятликом.

Подивися туди ятел раз, подивився вдруге, одвів голову та як стукне в дерево! Аж шматочки кори посипались на сніг. Та як почав довбати, як почав довбати, то аж луна по лісу пішла — тук-тук! тук-тук!

— Оце так ніс! — Зраділи королики.

— З таким носом з голоду не пропадеш! — Засміялись синички.

— Ну й довгоніс! — Захоплено закричали чирики. — Якби такий нам!

А ніс у ятлика і справді такий, що можна йому тільки позаздрити: довгий та гострий, як додот. І такий міцний, що як ударить у дерево, то тільки кора навколо летить. Та ятлові до кори діла нема, він у шпарочку носа засуне й витягає язиком звідти мерзлих жучків, комашок та лялечок.

Шасливий ятел! І ніс у нього, як долото, і язик, як гачок, так і настромить на нього якусь комашку. І носа не треба йому із шпарочки витягати, тільки язика потягне в дзьоба й ковтне здобич. І знову язиком під корою нишпорить, жучка шукає. А з'їсть усіх жучків та комашок в одному місці — в другому довбає. І знову тріски та шматочки кори униз летять.

А навколо нього пташок-пташок зібралось! Повеселішали, стрибають над трісками, лялечок, жучків, комах з них вибирають. Тут уже й із коротеньким носиком їжу собі добудеш! І чирики, і королики аж пишуть від радости:

— Ніс! ніс! ніс! Оце ніс!

А синички за ятликом по стовбуру повзають, дзьобають те, що

дятел не доглядів. Хоч носики у синичок коротенькі, так зате очки в них такі бачучі, що найменший жучок од них не заховається.

— З'ім! з'ім! — Кричать чирики і їдять жучків.

— Всім! всім! — Озиваються синички й кидають у сніг шматочки кори з лялечками.

— Бий! бий! — Кричить ятел і стукає дзьобом у дерево.

І всю зиму маленькі пташки за

ятликом-довгоносиком літали: куди він, туди й вони. Ятлик їх не проганяв — хай їдять, усього ж йому не поїсти, а в пташок носики короткі, не дістануть самі під корою.

Так-сяк і перебули зиму пташки — і так уже ятликові дякували: коли б не його довгий ніс, як би вони кору роздовбали, де б вони собі їжу знайшли?

Добре мати довгий ніс!

Алла Коссовська

ДАРКА, КИЦЯ Й ГОРОБЧИК

Вийшла Дарочка гуляти
З мамою за ручку.

Раптом — відкіля, не знати,
Киця йде назустріч.

Дарка швидко заховалась

Мамі за спідницю,

Бо чомусь її злякала

Ця чорненька киця.

Відпустила мама Дарку

Бігать по доріжках,
І на лавці сіла в парку
Почитати книжку.

От побігла Дарка скоро
Просто по доріжці.

Раптом — „Пурх!“ — Злетів угору
Горобець з-під ніжки.

Мама Дарочці сказала:

— Ти злякалась киці,

А горобчик, з вас найменший,

Він тебе боїться.

Підвишка передплати

Хоч ми вже давно заповідали підвишку передплати нашого журналу в 1973 році із 6 дол. до 7 дол., проте багато наших читачок усе ще вплачує давню належність. Дуже просимо усвідомити собі цю підвишку, до якої ми були приневолені ростом цін паперу, друку і поштових оплат.

Також наші читачки не пам'ятають про те, щоб при зміні адреси влатити належність 25 центів. Просимо не забувати того.

АДМІНІСТРАЦЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Немов відтворюю затерті письма давкоминулих віків...

Сімдесяти роки минулого століття. Дорогою з Винник на Львів мчаться коні. На возі молоденька жінка, поблідло лице, переляканими очима вдвляється в темну гущу лісу. До колін її припадає трилітнє дівчатко. Кремезний мужчина побіч, пильно глядить чи ліс не оживе людськими постаттями. Щасливо візджають на Личаківську рогачку — кепевні винницькі ліси минули, а перед ними шлях до Кракова.

За ними дідизна, а перед ними вікно у широкий світ — велике місто.

З діда-прадіда господарі на своєму маєтку, будують хату на краківському передмісті. Але не легко дається їм цей новий світ. Вони бо схизматики, зі сходу — сусіди бояться, чи не зроблять якого лиха криниці.

Катря й її брати (а було їх сімох — один помер немовлятком у Винниках, всі інші доросли і Мама їх усіх пережила) ростуть у чужому неприхильному оточенні. Розговорна мова — польська. Тільки батьки моляться незрозумілою вже мовою, тато нею читає „Життя Святих“.

Ночами дівчатко будиться від фантастичних снів — темні кімнати заповнюються, сходять святі з образів, свята Катерина обіцює життя повне зусиль і посвяти. Тоді тато, поважний, лагідний, працюючий, пригортає рум'янощюке, довгокосе дівчатко, успокоює тихими словами.

Наука у школі два рази вдень, рано й пополудні, дорога додому далека. Недостаточна оцінка з німецької мови веде до німецької монастирської школи і до повного опанування цієї, а теж частинно французької мови.

Учительський семінар — це час учнівських кружків і перша зустріч із друкованим українським словом. Кристалізується почуття окремішності серед чужого моря, свого гордого „я“.

Чужий катехит манить: — „Ксьондз ренькома бялимі, як оплатек, дає свентов комуне“ — натяк на наше св. Причастя, уділюване ложечкою. Величаві звуки органів наповняють храм. Репліка з боку мами Катрі: „Русини мають у грудях оргаґи“. Наче омофор, над скромною, посмілою постаттю учениці, стоїть свій — парох о. Борсук. Його достойна постать свідомо вартости народу, до якого належить.

В семінарії мама товаришує з дівчиною з Конґресівки. Вона інакша як другі учениці, темна сукня з високим коміром, лиш червона брошка на ній немов капля крові. Гладка зачіска і... „я не можу бути веселою, коли мій нарід у неволі“.

Пам'ятки польського минулого в Кракові збуджують бажання бачити своє минуле — Київ...

У Львові вчителює в Учительській Семінарії молодий Йосип Гриневич — низького росту, поважний, дещо замкнений в собі. Свідомий українець, любить свій народ, віру, мову. Як заворожений ходить вулицями Львова за людьми що говорять його мовою. Її ж тут часто не чути — Львів став чужим містом...

В хаті його батьків говорять українською мовою молоді люди — товариші-студенти обох хлопців Йосипа і Тадея. Тадей, як студент медицини є одним із засновників Математично-Природничої секції Наукового Товариства ім. Т. Шевченка — пізнішого Лікарського Товариства.

Гриневичі, зубожілі нащадки боярства, яке відійшло від майна і впливів, бо вірне своїй вірі і народові. Мама Лукія із священничого роду Рожейовських, бабуня Марія з роду Жуковських, походили з Березанщини.

В Учительській Семінарії є Григорій Врецьона, який має молоденьку своячку в Кракові, що пропадає серед чужого моря. Хоч шлях зі Львова до Кракова далекий, Йосип їде туди і сватає її.

Чудові листи, які пише наречена, полонять його зовсім.

Мама, окрім виправи, везе з собою Вікту — мазурку, при якій ми троє вродилися і зростали. У молоді мами, поза родинними обов'язками, час виповнений передовсім працею над собою, пізнаванням свого суспільства, своєї мови. Словар Желехівського — це скарб, де є зачароване слово. Читає, читає, визбирує слова своєї мови, наче дорогоцінні самоцвіти. І так ціле життя захоплюється словом — звуком та образом, що воно творить.

Знайомиться з людьми, творцями культури народу. Одного разу на вулиці тато вказує на невисоку постать: — Оце твій Франко! — Я не знала, чи можу його поцілувати в руку... за маніпулянтку... — глибоко зворушується мама.

У неї прекрасне, каліграфічне письмо і особливий тоненький пера, бережені в таємних шухлядках бюрка. Ними пише грамоти і свої перші вірші. Один з них заносить до Літературно-Наукового Вісника, де Франко милосердно дещо виправляє його. І так друкується „Мій сумнів“.

Коли думаю про життя мами в ті давні, давні часи, то все бачу її при бюрку. Мама пише, а тоді вона не мама, не співає нам пісень, не розказує байок, ні не шиє мені суконок з милими білими батистовими фартушками, прибраними мереживом. Тоді мама немов тід іншою владою. Ми діти здалека, не перешкоджаємо — мама мусить писати.

Найбільше мене цікавить „Дзвінок“. Мама до нього дописує і його редагує. І ось жде хлопця на коректу. Це все страшно таємниче і ми троє помагаємо: Брат Славо дав тему до вірша — „Наслухався наш Володко про козацькі звички, якби йому чуб дістати, хоч би невеличкий...“ — бо мріючи про козацький оселедець вистриг свій кучерявий чуб і треба було обсмудити цілу голову машинкою.

(Докінчення буде)

AN AMERICAN SOYUZANKA SPEAKS

(Continued from page 28)

our mothers arrived in America.

To belong to Soyuz Ukrainok was one of the first and proudest moves the Ukrainian woman could make towards her liberation. In her homeland many were suppressed in their freedom as women . . . here in America they found, socially, a new way of life.

Women, perhaps by virtue of their prescribed role in our society, tend to have more perseverance, more tolerance and more concern for the problems of humanity. This, however, goes beyond our Ukrainian community, for our exposure is much greater today: whereas the pioneer woman devoted her entire efforts towards the Ukrainian activities only. I am sure with the years we have all grown . . . all women are beginning to realize that they have dimensions no one has really taken into consideration. As we realize our power I am convinced women will be a great force for change. They will begin to shake up some of the old traditions which no longer hold the answers for the problems that confront us today.

Many of our generation may not be able to speak Ukrainian fluently, and it has been appropriately stated by our member, Oresta Karalash, on her daily "SOUL OF UKRAINE" radio program — "Our language may be English . . . but our heart and soul are Ukrainian." This is our bond with Soyuz Ukrainok and we want to work with you. What would we like to do? We would like to pave a future for our children as you paved one for us.

Olga Chestuch Hubchik
Vice-President Br. 58

СВЯТОЧНЕ ПЕЧИВО

(Закінчення із стор. 26-ої)

Пересіяти борошно. Помити й висушити родзинки й фіги. Ці останні й дактилі покроїти в пасочки. Жовтки вбити добре з цукром аж збілюють. Окремо вбити шум із білків і виложити на жовтки. Тоді додати бакалії, борошно і легко вимішати.

Вимастити бляшку і виложити вафлем. Тоді розвести по поверхні вафлі вимішану масу і всунути до середньої гарячої печі на 325 ст. Пекти біля пів години.

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Porchval Cundy

Foreword by Clarence A. Manning

З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТА

подаруйте

ДОЧЦІ або СИНОВІ

„Дух Полум'я“

Лесі Українки

англійською мовою

у перекладі Персіфала Канди

з передмовою К. Маннінга

Ціна \$5.00

Замовляти в Централі СУА

УКРАЇНСЬКІ ГОСПОДИНІ! УВАГА!

Вже вийшла з друку книжка

ЗЕНОВІ ТЕРЛЕЦЬКОЇ

Українські страви

Давні приписи з Галичини.

Коштує в твердій обгортці 7 доларів
разом із пересилкою.

Замовляти в Централі СУА

Купуйте найновіші видання СУА:

Р. Завадовича: ЧАРОДІЙНІ МУЗИКИ

Діми: КІТ-МУЗИКА

Ціна по 2.50 дол. за примірник

Замовляти через Централю СУА

Календарець СУА

- 15 квітня — Вечір О. Кобилянської —
20 Відділ СУА і Гурток Книголюбів у Філадельфії
- 15 квітня — Великодній Базар 84
Відділу СУА в Шикаго
- 4—6 травня — Виставка картин Л.
Гудалюка — Окружна Рада і
Відділи Округи Шикаго
- 13 травня — День Матері — 84 Відділ
СУА у Шикаго
- 6—7 травня — Річні Збори Головної
Управи СУА — Дім СУА у
Філадельфії
- 3 червня — 10-річчя Окр. Ради —
Окр. Рада СУА в Шикаго

НА СВЯТОЧНОМУ БАЗАРІ КОЖНОГО ВІДДІЛУ СУА

повинні бути всі наші видання:

- Книжка перекладів Лесі Українки „Дух Полум'я“ \$5.00
- Книжка Василя Барки „Жовтий князь“ \$3.00
- Книжка Олени Степанів „Напередодні великих подій“ \$1.00
- Книжка З. Терлецької „Українські страви“ \$7.00
- Зшиток Н. Костецької „Печиво“ \$1.50
- Альбом узорів, 10 таблиць, серія 3 \$2.00
- Альбом узорів, 10 таблиць, серія 4 \$2.00
- Альбом історичних стовпів, серія кольорових листівок \$3.00

Для дітей:

- Платівка „Послухайте діти“ з казками і співами \$5.50
- Книжка Р. Завадовича „Чародійні музики“ \$2.50
- Діма: „Кіт-музика“ \$2.50

Замовляти заздалегідь
у Централі СУА

Знов появилася в продажі книжка

НАТАЛІЇ КОСТЕЦЬКОЇ

КУХОВАРСЬКІ ПРИПИСИ

яка вміщує зшитки:

М'ясиво, Городина й овочі, Печиво

Ціна 3 дол.

Замовляти в адміністрації нашого
журналу

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ — Серія 1, ст. 3 — UKRAINIAN EASTER EGGS

Писанки з Полтавщини і Чернігівщини

Горішні два ряди з Полтавщини, долішній ряд з Чернігівщини